

1966. évi 41. /a minisztertanács. /folyt./e

az eddig hozott intézkedések az állami főcsatornák és szivattyútelepek teljesítőképességének határáig biztosítják a belvizek elvezetését, azonban ez nem elégséges a várható veszélyek elhárítására.

a belvízkároknak csökkentése, a helyi árvizek elleni védekezés elsősorban az egyes mezőgazdasági és ipari üzemek, a lakosság érdekeit szolgálják. ezért a kormány felhívja az állami gazdaságok, a termelőszövetkezetek, az ipari üzemek és a vízi társulatok vezetőit és tagjait, az ország érintett területeinek lakosságát, hogy a belvizek és a tavaszi olvadások esetén jelentkező helyi árvizek elleni védekezést öntözők, elsősorban saját erejükből, késedelem nélkül végezzék el. az üzemeken belüli és a települések belterületén lévő csatornákat, árkokat, stb. a tisztogatási, karbantartási és felújítási munkák elvégzésével tegyék alkalmassá a belvizek levezetésére. ebből a célból ideiglenes csatornákat és árkokat is létesítsenek. e munkálatokhoz vegyék igénybe a területileg illetékes vízügyi szervek szakmai irányítását.

a kormány intézkedéseket hozott, hogy a védekezéshez nélkülözhetetlen anyagok és eszközök - s amennyiben szükséges - pénzügyi fedezet a munkálatok elvégzéséhez rendelkezésre álljanak. felhatalmazta a megyei tanácsok vezetőit, hogy a belvízvédelem és a helyi vízkárelhárítás érdekében szükség esetén közérő kirendelésével is elvégeztethetik a munkálatokat.

a jelentés a továbbiakban beszámol arról, hogy az országos vízügyi főigazgatóság a jeges árvizek elleni védekezéshez szükséges intézkedéseket megtette. a jégnek a dunán való megjelenésétől kezdve a magyar és a jugoszláv vízügyi szervek a közös együttműködési szabályzat alapján végzik a megfigyeléssel és a jégrombolással kapcsolatos feladatokat. január közepe óta tíz jégtörő hajó dolgozik a dunaföldvár-vukovár közötti dunaszakaszon. az esetlegesen képződő álló jégmező és jégtorlaszok robbantására a honvédségi és belügyi alakulatok, az országos vízügyi főigazgatóság és az építésügyi minisztérium kőbányáinak robbantó részlegei, továbbá az árvízvédelmi készenléti szervezet osztagai felkészültek.

/mti/

...
- 2 -

14.40/a

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1966. február 4.

50. 1. plakettvásárlás félmillió forintért

i tf/sk/fm/gy/la

1966. február 4.

plakett-pályázatok kiírása, 50 példányszámos rézkarcok, linómetszetek forgalmazása, a színes levelezőlap választék bővítése, ötletversenyek a lakás- és az öltözködéskultúra területén, új játékok tervezetése - sok egyéb mellett ezek a képzőművészeti alap idej feladatai.

a tavaly igen színvonalas termésű táblaképvásárlásokhoz hasonló módon az évtől fellendítik a hazai érmészetet is: mintegy 500 000 forintért esztendőnként négy alkalommal vásárol az állam plaketteket, elsősorban nemes anyagokból - bronz, márvány, stb. - készült munkákat. ezeket az alkotásokat többnyire múzeumok részére veszik - első ízben a tavasz táján. a kis példányszámú, következtésképpen nagy értékű grafikai lapok a dűrer szalonban kaphatók. az itteni gyűjteményt hamarosan modern anyaggal szeljesítik, például a x. kiállításon szerepelt grafikák némelyikével. a képes levelezőlap kínálat felfrissítésére pályázatot hirdettek, s 65 művésznak adtak megbízást új levélkártyákra. az iparművészeti vállalat boltjaiban az idén is sokféle kerámiát, himzést, terítőt küldenek a művészek. nem lesz hiány tájjellegű olcsó ajándéktárgyakban sem. újfajta mintás textiliákon ugyan csak dolgoznak már a tervezők. érdekességként művészi reprodukciókkal, például színei-, munkácsy-lenyomatokkal diszitett papír falvédőket hoznak forgalomba, mindössze 8-10 forintos áron.

/folyt. köv./

-1-

bb. 1. plakettvásárlás.... 1. folyt./ gy

a formatervezők - ipari konstrukciókon, gépeken kívül - ötletes, célszerű külsejű mechanikus és figurális játékok tervezésére kapnak megbízásokat. érdekes feladatokkal foglalkoztatják a képzőművészeti kivitelező és iparvállalat makettkészítő részlegét: a közlekedési muzeum részére itt szerkesztik meg a kvassay-zsilip kicsinyített mását és egy sor hajó modelljét. hozzáfogtak már azokhoz a modellekhez is, amelyek a budapesti ipari vásáron szerepelnek majd és készülnek az erfurt, párizs, szaloniki, oslo, brno, lipcse kereskedelmi kiállításaira is a magyar anyag szemléltető eszközei, bemutató mintái./mti/

bb. 2. nemzetközi kinológiai kongresszust és kutya-derbyt rendeznek budapesten - magyar szakemberek rangsorolják az idegenben élő pulit, kuvaszt, komondort

i cs/sk/ká/gy/la

1966. február 4.

a világ minden táján, az öt kontinensen, megtalálható ma már az öt jellegzetes magyar kutya fajta: a puli, a pumi, a kuvasz a komondor és a sárga-magyar vizsla. tenyésztők - idegenbe szakadt magyarok és a magyar kutya fajtaikat tenyésztő idegenek, a számos országban régóta működő puli-, komondor-, stb. tenyésztői egyesületek - kéréssel fordultak a magyar ebtenyésztők országos egyesületéhez: nemzetközi kongresszus keretében egységesítsék a magyar kutya fajta tenyésztési irányelveit, küllemi szabványait. tegyék lehetővé, hogy a külföldiek tulajdonában levő magyar fajta ebeket itt, eredeti hazájukban magyar szakemberek bírálják el. ennek a kívánságnak tesz eleget a meoe, amikor a federation cynologique internationale /f.c.i./ védnökségével és az érdekelte külföldi kutya tenyésztő szervezetek közreműködésével szeptember 8-án és 9-én budapesten nemzetközi kinológiai kongresszust rendez. a kongresszus befejezése után ugyancsak budapesten szeptember 10-én és 11-én rendezik meg a nemzetközi c.a.c.i.b. kutya-derbyt./mti/

.-.

-2-

bb. 3. új tantervet vezetnek be a dolgozók általános iskoláiban
i vt/hné/zs/gy/la

1966. február 4.

a közelmúltban az illetékesek jóváhagyták a dolgozók általános iskoláinak új tantervét, amelynek bevezetését az 1966-1970-es oktatási évben kezdik meg. az új tantervvel párhuzamosan kézbe kapják a hallgatók a vii. osztályos új tankönyvek egy részét is. mind a reformtanterv, mind a tankönyvek figyelembe veszik a dolgozók iskoláinak sajátosságait, fokozottan építenek a hallgatók gyakorlati ismereteire, egyszersmind csökkentik a munka után tanulók terhelését.

a felnőtteknek készülő tankönyvek újdonsága, hogy jelzik azt is, milyen tudásszintet kell elérni ahhoz, hogy valaki az adott tantárgyból elégséges, közepes, jó, vagy jeles osztályzatot kapjon. az oktatásban új vonás, hogy a különböző szaktárgyak tanítását csak a vii. osztályban kezdik meg. ezt megelőzően a fő cél az írás-, fogalmazási-, számolási készség fejlesztése, annak biztosítása, hogy a vii.-be járók készség szintje már lehetőleg azonos legyen.

a művelődésügyi minisztérium illetékesei a felnőttoktatás reformjától azt várják: az eddigieknél is többen kapcsolódnak majd be a tanulásba, hogy szervezett formában, a korszerű követelményeknek megfelelő általános műveltséget szerezzenek, illetve részben szakmai ismereteiket is gyarapítsák.

a továbbtanulni szándékozók egyébként a lakóhelyükhöz, vagy munkahelyükhöz legközelebb levő dolgozók általános iskolájában bármikor részletes tájékoztatást kaphatnak a továbbtanulási lehetőségekről, a felnőttoktatással kapcsolatos legfontosabb tudnivalókról. /mti/

.-.

bb. 4. nyolcszáz mázsa fenyőtoboz a kemencékben

vid ká/sk/gy/la

1966. február 4.

a csongrád megyei állami erdőgazdaság ásatthalmi üzemében 800 mázsa fenyőtobozt dolgoznak fel. a termést a pusztamérgesi, az öttömösi és a ruzsai erdőkben, a legszebb növési fákról szedték le a sokéves gyakorlattal rendelkező, famászásban jártas munkások.

/folyt. köv./

-3-

bb. 4./nyolcszáz mázsa.... 1. folyt./ gy

az új termés - a csapadékos esztendő következtében - jobb a tavalyinál. egy mázsa tobozból több mint három kiló magot nyernek, félkilóval többet, mint a korábbi idényben. a kemencékben három-négy napig szárítják a tobozokat, hogy felnyiljanak és kiperegjen belőlük a mag. utána lefuvatják róluk a pihéket, s így szállítják elsősorban a duna-tisza közti és a nyírségi erdőgazdaságoknak. a tülevelű fák magját áprilisban vetik el a csemetekertekben./mti/

..

bb. 5. véget ért a „kiméleti időszak,, a rókákra - nyolckilós vadmacskát lőttek a bükkben

vid ká/sk/gy/la

1966. február 4.

a keletbükkii állami erdőgazdaság 80 000 hektáros havas erdő-ségeit, valamint a borsodi vadásztársaságok 100 000 holdas apró-vadás területét a téli hidegben is kitartóan járják a vadászok. a hóban jól látható nyomokat követve elsősorban a duvadakra cserkésznek. véget ért a „kiméleti időszak,, a rókákra. tavaly ugyan-is a rókáik nagy segítséget adtak az elszaporodott mezei egerek pusztításához, most viszont már a baromfiólakba is bemerészkednek. eddig több mint 100 veresbunda került puszkavégre. az utóbbi évek tervszerű irtóhadjárata következtében szinte teljesen eltűntek a bükkii erdőkben a vadmacskák, s már csak a szini, valamint a szelcepusztai vadrezervátumok nehezen megközelíthető helyein találhatók. az idei legnagyobb vadmacskát, amelynek súlya meghaladta a nyolc kilogrammot, a dorongosi erdőrészen lőtték. ezzel együtt 12 vadmacskát ejtettek el a vadászok./mti/

..

bb. 7. buza „aratás,, fertődön

vid ká/sk/gy/la

1966. február 4.

a fertődi növénytermesztési és növénytermesztési kutató intézetben a nemesítés meggyorsítása érdekében, egy évben kétszer aratnak. a nyári keresztezésből származó buzamagvakat augusztusban vetették el többszáz cserébben. a cserepeket az első nagyok után a növényházakba vitték, ahol a növények szépen fejlődtek és most érlelték be kalászaikat. az „aratás,, ezúttal nem géppel és kaszával történik: a kalászokat gondosan összegyűjtik vigyázva arra, hogy egyetlen szem se menjen veszendőbe./mti/

-4-

h

bb. 6. ezer műszaki és természettudományi dokumentumfilm

i áe/lk/fm/gy/la

1966. február 4.

a legutóbbi időki nem volt mód arra, hogy az érdeklődők egy helyen tájékozódhassanak a műszaki és természettudományos filmkészletről, bár az audio-vizuális szemléltető eszközöket egyre növekvő mértékben használják fel az oktatásban, az ismeretterjesztő propagandában és a kutatótevékenységben is. az országos műszaki könyvtár- és dokumentációs központ ezért létrehozta saját filmtájékoztatási központját, amely feltárta a hazánkban fellelhető műszaki és természettudományos dokumentumfilmeket. ezekről - az összes adatok feltüntetésével - katalógust készített, amelyet folyamatosan kiegészít az újabb alkotások nyilvántartásával. jelenleg csaknem ezer magyar és külföldi dokumentumot tartanak számon. csak az 1954 óta készült filmeket vették jegyzékbe, minthogy természetesen a korábbiak elavultak, illetve igen kevés van belőlük./mti/

..

-5-

bb 8. nagyszabásu program a várkerület vendéglátó iparának fejlesztésére

hi/gg/s zs cz

1966. február 4.

a várkerület vendéglátó ipara fejlesztésének többéves programját tárgyalta pénteki ülésén az 1. kerületi tanács végrehajtó bizottsága. a program megvalósulásával nemcsak a kerület, hanem a várhatóan lényegesen fokozódó idegenforgalom igényeit is korszerű, kulturált körülmények között tudják majd kielégíteni. a várközpontba érkező turistabuszok utasainak kiszolgálására a szentháromság téren ideiglenes árusító helyeket létesítettek, ami városrendezési szempontból sok vitára adott okot. hogy a szentháromság tér összképét az árusítás a továbbiakban ne zavarja, a pavilon-sort a térség és a tárnok utca kereszteződésénél levő területre helyezik át.

megkezdtek a régi országház kisvendéglő és a bécsi kapu eszpresszó felújítását, s rövidesen hozzáfognak a disz tér 8. szám alatti lakóház építéséhez, amelynek földszintjén söröző jellegű vendéglátó-üzlet lesz. a disz tér 16. szám alatt kávéházat, vagy eszpresszót rendeznek be, s ehhez tartozik majd nyári kerthelyiségként a fehérvári rondella. a szentháromság út 9-11 szám alatt a fehérgalamb kis vendéglő kap majd helyet, amely egyedi tervezés alapján készül s osztályon felüli szórakozóhely lesz. a szentháromság tér 7-8. szám alatt felépülő házban szeszmentes, gyorskiszolgáló büfét létesítenek.

a következő években több reprezentatív szórakozóhelyet kap a várnegyed. a szent györgy tér mögötti területen vendéglátó kombinátot emelnek, s ugyancsak a palota területén - a színház utca és a király lépcső közötti szakaszon - félkör-kilátásos eszpresszó nyílik. a halászbástya kőtár-épületéhez tartozó részen szintén vendéglátó egységet hoznak létre, a fortuna étterem és az alabárdos étterem borpincével bővül, s a turisták ellátását szolgálja majd a buzogánytorony alatt feltárt nagyméretű borospince üzembe állítása is.

bővítik és korszerűsítik a várnegyed környékének vendéglátó-hálózatát is. a palota déli részén levő ferdinánd kapu előreláthatólag 1967-ben megnyílik a közönség számára, ami kívánatosá teszi a közkedvelt aranyszarvas kisvendéglő bővítését. a dél-budai vendéglátó vállalat a szarvas-házban levő pincéjét reprezentatív borkóstolóvá alakítja, s a nyáron ismét megnyílik a hangulatos zöldfa étterem. a várkert kioszk sorsáról hosszú viták folytak, végül is az illetékesek úgy döntöttek, hogy a műemlék épületet jelenlegi stílusában újítják fel./mti/

8.20/a

- 6 -

bb 9. a neandervölgyi ember kortársának vadászszerszökei

ae/tr/s fm

1966. február 4.

a budapesti történeti múzeumban is megkezdtek az előkészületeket, hogy a majd helyreállított várban célszerűen és jelentőségéhez méltó, reprezentatív módon rendezkedjenek be. a tudományos munkatársak dolgoznak már a muzeális anyag rendezésén és elkészült annak a nagyszabásu állandó kiállításnak a forgatókönyve is, amely az új múzeumépület legfőbb látványossága lesz. ez a kiállítás a régészeti dokumentumok fényében mutatja be budapest helytörténetét, a legkorábbi nyomoktól kezdve a legújabb korszakig. az első dokumentum 90.000 éves: a neandervölgyi ember kortársának budapest környékén fellelt emlékei, főként vadász-szerszámok, harci eszközök. a rómaiak itt tartózkodásának gazdag tárgyi bizonyítékai közül is a legjellegzetesebbek kapnak helyet. makettek szemléltetik többek között az egykori, fejlett civilizációra valló vízvezetékrendszert. a népvándorlás időszakából az egyik legjelentősebb emlék a longobárd kincslelet, amelyet az egykori római amphiteatrumban találtak meg.

a már meglévő anyagot újabbakkal is kiegészítik. szakmai fontossága mellett főként ezt a célt szolgálják a jelenleg folyó ásatások. a békásmegyeri strand mellett folytatják az újabb kőkori, illetve rézkori lelőhely feltárását, ugyanott az i.e. ezer évvel keletkezett vaskori temető ásatásait, amelynek leletanyaga már eddig is több új adalékkal egészítette ki az erre az időszakra vonatkozó ismereteket. ennél is jelentősebb a budafokon felfedezett avar temető, amely ebben a nemből közép-európa legjelentősebb régészeti felfedezése: eddig már 160 sírt hoztak felszínre, több olyan tárggyal amilyent másutt még nem találtak. két új feltárási munka is megkezdődik: aquincum műemlék-rekonstrukciójával kapcsolatban az ottani múzeumépület mögötti szabad területen további épületmaradványokat hoznak felszínre, amelyek a kutatók feltételezése szerint az egykori város elrendezésére vonatkozóan nyújtanak adatokat. ugyancsak római épületeket tárnak fel a bécsi uton kezdődő ásatásoknál, ahol egykori villák maradványaira bukkantak.

az idei ásatásokon 134 napon át jelentős számú munkás dolgozik. a feltárt anyag gazdagítja majd budapest nagy helytörténeti emléktárát./mti/

8.40/a

- 7 -

bb. 10. továbbra is megoldatlan a mars-csatornák kérdése -
„szinte-tengerek,, a holdon és a marson

tz/gk/e vg cz

1966. február 4.

érdekes előadásban foglalta össze hédervári péter, a gamma geofizikai egység munkatársa a magyar geofizikusok egyesületének legutóbbi ülésén azokat a megállapításokat, amelyeket szovjet, amerikai és japán tudósok tettek a ranger-, a szonda- és a mariner-kísérletek alapján.

talán a legfontosabb eredmény az, hogy ma már a hold egész területét ismertnek tekinthetjük. a luna-3 és a szonda-3 felvételeiből ugyanis egy jelentéktelen, keskeny sávtól eltekintve gyakorlatilag a hold teljes tulsó oldalának térképe megszerkeszthető. e felvételeken olyan különös képződményeket, „thalasszoidokat,, fedeztek fel, amelynek a felénk fordult oldalán nem található és mintegy az átmenetet jelentik a legnagyobb hold-kráterek és a kisebb hold-tengerek között. ugyanis a földről látszó gyűrűshegységek közül a legnagyobbak az átmérője sem éri el a 300 kilométert, a mare imbrium nevű hold-tengeré viszont az 1000 kilométert is meghaladja. ezzel szemben ezeknek a tulsó oldalán lévő „szinte-tengereknek,, az átmérője általában 500-600 kilométer.

különlegesen érdekes azonban az, hogy a mars-felvételeken látható legnagyobb kráter jellegzetesen emlékeztet ezekre a thalasszoidokra. de ettől függetlenül is a mars felülete szinte meglehetősen hasonlít a holdéhoz, a hasonlósághoz hozzájárul az is, hogy a képeken nyoma sincs az oly sokat vitatott mars-csatornáknak. egy japán kutató szerint egyébként ennek az az oka, hogy a mariner-4 nem az eredetileg célbavett „csatornázott,, területet fényképezte, hanem attól több száz kilométernyire egy olyan tájat, amelyen a földről nézve sem látszik csatorna. ezek szerint a csatornák hiánya a képeken önmagában nem jelenti feltétlenül, hogy hiányoznak a marson is.

különben ezek a csatornák egyesek szerint azokra az árkokra emlékeztetnek, amelyeket például a góbi homokjába és az állandóan egy irányba fújó szél. amit eddig a mars légkörének mozgásáról sikerült megállapítani, az nem is zárja ki ezt a lehetőséget. nehéz azonban elképzelni, hogy ilymódon 70-80 kilométer széles csatornák jöhessenek létre, márpedig vékonyabb képződményeket ilyen távolságból távcsöveink nem vennék észre. ez a kérdés tehát továbbra is megoldatlan maradt, mint ahogy természetesen a marsbeli élet kérdésére sem kaptunk választ. /mti/

- 8 -

8.50/a

bb. 11. háromezer féle szövetváltozat a gyapjuiparban - az alapanyagok 12.5 százaléka szintetikus szál

i sz/sze/e vg cz

1966. február 4.

a textilanyagok, főként a gyapjutípusú szövetek korszerűségét azzal mérik, hogy a gyártmányok milyen arányban tartalmaznak szintetikus szálakat, mennyi a súlyuk. e két jellemző tényező vizsgálata hazánkban azt mutatja, hogy a magyar gyapjuszővő gyárak készítményei megközelítik, vagy már el is érték a nemzetközi színvonalat.

1959-ben a gyapjuipar alapanyagának még csupán 3.8 százaléka volt szintetikus szál, majd ez az arány 1960-ban 5.4 százalékra, tavaly pedig 12.5 százalékra emelkedett. számos olyan ország akad, ahol ennél jóval több szintetikus szálakat használnak fel, de a hazai alapanyaggyártást és az importlehetőségeket, valamint az éghajlati viszonyokat és az öltözködési szokásokat figyelembe véve, hazánkban ez az arány is eredménynek számít. a terliszter és más éltartó anyagok mennyisége már megközelíti a hárommillió négyzetmétert. a gyapjufeldolgozó üzemek az utóbbi időben a poliamid és polieszter szálakon kívül más ujtipusú szintetikus nyersanyagot is felhasználnak. többféle gyártmányt, például lakástextiliát, takarót, szőnyeget, butorszövetet kísérleteztek ki polypropilénből.

a gyapjufonodákban végrehajtott rekonstrukciók és a szintetikus szálak elterjedése együttesen lehetővé tették, hogy vékonyabb fonalat állítsanak elő. ez viszont azt eredményezte, hogy csökkenhetett a szövetek súlya és nagyobb mennyiségben készülnek a finom fésűszövetek, valamint a könnyű kabát- és felöltőanyagok. a súlycsökkenés négyzetméterenként a kabátiszöveteknél eléri a 20-40 dekát is. a kikészítési technológiák korszerűsítésével megoldották a polyeszter és a poliakrilnitril szálakat tartalmazó szövetek éltartó pilling-mentes tehát nem bolyhozódó kikészítését, valamint a viszkóz-műszálas anyagok gyártását.

valamennyi gyapjugar nagy gondot fordít a gyártmányfejlesztésre, a termékek választékának növelésére. a bőséges választékra jellemző, hogy míg 1960-ban 1593 féle szövetváltozat, szín- és szövés minta-variáció volt, ez a szám 1962-ben 2.700-ra emelkedett és tavaly már elérte a 3.000-et. /mti/

..-

9.05/a

- 9 -

bb. 12. több mint ötvenezer „diák”, a nőakadémiákon

i fe/tm/e zs la

1966. február 4.

hogyan öltözködjünk izléselesen, a kozmetika milyen új műhelytitkaival őrizhetjük meg szépségünket, s miként kell az egyéniségnek megfelelően, kényelmesen berendezni az otthonot? - ilyen és ehhez hasonló témák szerepelnek a nőtanácsok előadássorozataiban, különböző tanfolyamain, amelyeknek ma már szerte az országban több mint ötvenezer hallgatója van.

a legutóbbi felmérések szerint különösen sokan látogatják budapesten és vidéken a nők akadémiáit, ahol az időszzerű bel- és külpolitikai tájékoztatókon kívül jogi, egészségügyi és erkölcsi kérdésekről hangzanak el népszerű, ugyanakkor tudományos igényű ismertetések. a szülők akadémiáinak diákjai között nemcsak gyakorló édesanyák, hanem leendő mamák is szép számmal vannak, mert a pedagógusok, a gyermekorvosok és a pszichológusok a csecsemőgondozástól a serdülőkorú fiatalok neveléséig a legkülönfélébb pedagógiai módszertani kérdésekről tájékoztatják a hallgatókat.

az utóbbi hetekben, hónapokban szinte ugrásszerűen megnőtt az érdeklődés - különösen vidéken - a nőtanácsok szakkörei iránt is, amelyekben a szabás-varrást, a konyhaművészetet, a szőnyegkészítést és a kézimunkázást sajátíthatják el az érdeklődők.

az országos nőtanács a tanfolyamok, előadások, szakköri foglalkozások növekvő látogatottsága nyomán elhatározta, hogy újabb oktatási formákkal segíti elő a nők tanulási, művelődési igényének kielégítését. ezért aktivistái ország-szerte megkérdezik a városok és falvak asszonyaitól, lányaitól, hogy milyen tanulási formákat tartanak a maguk számára legalkalmasabbaknak, s érdeklődésüket milyen tematika elégítene ki leginkább. az országos nőtanács a javaslatok figyelembevételével állítja össze az 1966-1967-es oktatási tervét. /mti/

9.10/a

- 10 -

me

bb 13. négyszázmillió forintos beruházás az autó- és traktoriparban - nagyszabású fejlődés előtt a közúti járműgyártás

sl/sk/s vg cz

1966.február 4.

a magyar közúti járművek iránt nagymértékben megnőtt a kereslet. az autó- és traktoripar exportja 1970-ben előre-láthatóan mintegy 3,5-szer akkora lesz, mint 1965-ben. ehhez az össztermelést legalább 2,5-szeresére kell növelni, ami többszörösen meghaladja a gépipar átlagos fejlődését.

1966 a nagyarányú fejlesztés megalapozásának éve. fel-számolják a minőségben még tapasztalható hibákat, tovább csök-kentik, majd teljesen megszüntetik a pótalkatrész- hiányt, egyen-letessé teszik a termelést és megkezdik a nagyarányú beruházásokat. a csepel autógyárban, az ikarus-ban és a gödöllői gépgyárban ugynevezett meo- mintaműhelyeket hoztak létre a megfelelő műszerekkel, s vizsgáló eszközökkel, hogy a selejtes gépkocsi vagy alkatrész fennakadjon a minőségvizsgáló szerkezet rostáján.

az autó- és traktoripar fejlesztésére öt év alatt több mint egymilliárd forintot költenek, s már az idei kezdő beruházások 400 millió forintba kerülnek. ebből csak 40-50 millió forintot költenek építkezésekre, a többiből korszerű gépeket szereznek be. az ikarus-gyár például a többi között nagyteljesítményű préseket kap, amelyek a karosszéria-elemek sajtolására alkalmasak. a csepel autógyárban az idén 90 millió forintot fordítanak elsősorban a motorgyártás fejlesztésére, egy részét pedig az immár halaszthatatlan járulékos beruházásokra. a vörös csillag traktorgyárban 95 millió forintos költséggel bővítik a termelő - területet, ezenkívül a gyár már az idén több mint 100 nagyteljesítményű gépet kap. a géppark bővítésével a pótalkatrészgyártást is lényegesen fokozhatják. a pótalkatrész- hiány felszámolása az egész iparágban már tavaly napirendre került és számottevő eredményeket értek el. 1964-ben még 300 millió forinttal kevesebb pótalkatrész készült, mint amennyire szükség lett volna, ez a hiány tavaly 120 millió forintra csökkent, s a többi között most már olyan fontos alkatrészekből is ki tudják elégíteni az igényt, mint a hengerpersely és a vízszivattyú, ami évekig hiánycik volt. bár a hiánycikk- lista az idén tovább szűkül, körülbelül 50 millió hiánnyal még ebben az évben is kell számolni. a pótalkatrész-ellátás problémája előreláthatólag csak a jövő év végén, vagy 1968 elején oldódik meg teljesen.

/folyt.köv./
9.20/a

m

- 11 -

me

bb 13./ négyszázmillió...../ 1.folyt./s

a termelés növekedése az idén még szolid mértékű, körülbelül nyolc- kilenc százalékos lesz. 1967-ben azonban már 17, 1968-ban 25, 1969-ben 26, 1970-ben pedig 29 százalékkal nő egyik évről a másikra az autó- és traktoripar terve. az idén 2800 ikarus-busz, 1400 d-4-k traktor és 3700 tehergépkocsi készül, 1970-ben csupán autóbusból 7000-ot gyártanak. néhány új autótípussal is jelentkezik az iparág a világpiacon. a csepel autógyár például az idén készíti el a 15 tonnás cementszállító gépkocsi első sorozatát, befogadóképessége éppen kétszer akkora, mint a jelenleg is forgalomban lévő típusé. ugyan-csak a csepel autógyár megkezdte az idén az újfajta üzemanyag-szállító kocsi sorozatgyártását, ami nem más, mint mozgó benzinkut. a kocsi saját maga méri, tölti, szállítja és üríti a benzint.

az autó- és traktoripar fejlesztésének néhány részletkérdése még tisztázatlan. tekintve, hogy gyártmányaik munkaigényessége is növekszik, az iparág vezetőinek véleménye szerint igen hasznos volna, ha olyan kisebb üzemlet az iparágához csatolnának, amely pillanatnyilag nincs eléggé gazdaságosan kihasználva, de alkalmas arra, hogy részt vegyen különféle autóberendezések nagysorozatú gyártásában./mti/

-. -

bb 14. szurkáló, garázda támadókat ítélték el

bc/hnéö/s zs la 1966. február 4.

garázda fiatal emberek ügyében ítélték a fővárosi bíróság. bódi bertalan segédmunkás több társával a csepel étteremben szórakozott. távozás után az utcán hangoskodtak, majd autóbuszra szállva beledöntöttek az egyik utasba. a köztöködés odáig fajult, hogy amikor leszálltak, bódi bertalan az utasra támadt és késével többször megszúrta. a férfi szerencsére csak könnyebben sérült meg.

a fiatal emberek közül többen halászteleken is „felhívták”, magukra a figyelmet. egyikük egy italboltban szóváltásba keveredett egy vendéggel. később kapát, lapátot ragadva tértek vissza az italboltba, megtámadtak vendégeket, betörték az ajtót, az ablakot, megrongálták a berendezést.

a fővárosi bíróság bódi bertalant három évi szabadságvesztésre, három társát négy- hét hónapi szabadságvesztésre ítélte, egy fiatalkorut pedig próbára bocsátott./mti/

-. -

~~9.25/a~~

9.25/a

- 12 -

Mta

vbb. 15. vidéki ipartelepítés, iparfejlesztés a ktsz-ek idejében

i sz/sze/e vg cz

1966. február 4.

a kisipari szövetkezetek 1966-ban csaknem százmillió forintot fordíthatnak a nagyobb beruházásokra. a rendelkezésükre álló összeg tekintélyes részét a vidéki szövetkezetek fejlesztésére, illetve a vidéki ipartelepítésre fordítják. újabb budapesti szövetkezetek létesítenek telephelyet a vidéki városokban és községekben, elsősorban ott, ahol meglévő helyiségeket tudnak üzemmé átalakítani.

új szövetkezeti üzemlet létesítenek például kőszegen, ahol export bér munka elvégzését vállalják. szintén exportigények kielégítését szolgálja a szigetujfalun tervezett vegyipari részleg létrehozása. ez évben a budapesti ktsz-ek telephelyet kívánnak szervezni komlón, szabadszálláson, szeghalmon, továbbá bicskén és ezekben újabb ötszáz dolgozónak nyújtanak munkaalkalmat.

a már megkezdett beruházások közül ez évben befejeződik készthelyen a 8.6 millió forintos költséggel és sopronban a tízmillió forintos költséggel épülő szövetkezeti autószerviz. mintegy hárommillió forintot fordítanak a szövetkezetek öntődei kapacitásának fejlesztésére. befejeződik a gyulai vas- és fém ktsz öntődjének építése és így ebben az üzemben évente 1 200 tonnával több szürkeöntvényt tudnak előállítani.

a szövetkezetek az idén elsősorban olyan létesítmények építését kezdik meg, amelyek főként a külkereskedelem exportárualapjának növelését szolgálják. az ilyen jellegű beruházásokra 34 millió forintot szántak. sor kerül többek között a szegedi vas és fém ktsz, a gyulai fa- és fémbutor ktsz, valamint a sirály műanyag ktsz bővítésére. e beruházások lehetővé teszik, hogy a baromfifeldolgozó gépek, a csőbutorok és a műanyagtestű hajók exportja fokozódjék. /mti/

-. -

9.30/a

- 13 -

Mta

bb 19. baráti kapcsolat az ndk-beli anklami színház és a szolnoki szigligeti színház között

vid/gk/s fm la

1966. február 4.

tovább bővülnek a szolnoki szigligeti színház külföldi kapcsolatai. az újvidéki színházzal kötött baráti szerződés után most a balti-tenger partján levő anklam város színháza küldött meghívót a tiszaparti városba. az anklami művészek hasonló körülmények között játszanak, mint a szolnokiak. műsorukon egyformán szerepel zenés és prózai darab és évenként egyenlő számban rendeznek tájelőadásokat. - az anklami színház igazgatója már járt szolnokon és azóta rendszeresen cserélik a plakátokat és a bemutatókról készült felvételeket. most a látogatás viszonzásaképpen berényi gábor igazgató, upor péter és horváth sándor színművészek tesznek látogatást az ndk-beli testvérintézményben. /mti/

-. -

bb 21. eltűnnek a zsupfedeles házak a vasi falvakból

vid/lk/s ki cz

1966. február 4.

vas megyében alig látni már zsupfedeles házat. helyettük kényelmes, többszobás, fürdőszobás családi házakat villákat építenek. a nagyszabású építkezésekre jellemző, hogy az elmúlt évben a megye falusi tűzép-telepein mintegy negyvenöt és fél millió forint értékű építőanyagot vásároltak az építkezők. ez több mint négy millió forinttal haladta meg az 1964. évi építőanyag forgalmat.

a megye községeiben új utcásorok, termelőszövetkezeti negyedek épültek és épülnek. olyan kis településen is, mint például a szombathely melletti sorokmajorban, több mint harminc termelőszövetkezeti tag épített új házat a régi cseléd-lakások helyett.

a megyében egy-két építészetileg érdekes zsupfedeles házat meghagynak, s ezekben falumuzeumot rendeznek be. /mti/

-. -

9.35/a

- 14 -

bb. 16. tavaszra készülnek a kertészek: 20 000 négyzetméterrel bővült az üvegházak termőterülete - vetik a korai káposztafélék magját, tüzdellik a paprikapalántákat

i cs/sk/e ká

1966. február 4.

a termelőszövetkezeti kertészetek ez évben 212 000 melegágyi ablakkeretet, továbbá 2500 alsó-keretet, s hozzá kellő mennyiségű üveglapot kapnak a hajtató-, illetve palántanevelő-berendezéseik bővítésére, vagy pótlására. a műanyagfólia szerepe ugyancsak megnőtt az utóbbi években: a kertészek általában jól hasznosítják, s mind többet igényelnek belőle. az idei kiutalás 150 tonna, csaknem kétszerese a tavalyinak. a termelőüzemek igényeit azonban ezzel csupán 20-25 százalékban tudják kielégíteni. a kertészeti üvegházak termőterülete az idén 20 000 négyzetméterrel bővült, ami valószínűleg hamarosan érezteti kedvező hatását a korai zöldségfélék termesztésében.

a földművelésügyi minisztérium kertészeti főosztályán közölték, hogy országszerte megkezdték a melegágyak készítését, sőt a régebben elkészített melegágyakba, hollandi-ágyakba máris vetik a korai káposztafélék magját. számos termelőszövetkezeti kertészetben szépen kikelt, megerősödött a januárban vetett paprika és paradicsom palántája, most áttüzdellik melegágyakba, vagy az üvegházak infravörös lámpával megvilágított „termőtábláiba”. a primorsaláta palántáit az utóbbi hetekben csaknem mindenütt kiültették a melegágyakba, a zsenge zöld csemege szépen hizik az üveg alatt, s valószínűleg március közepére nagyobb mennyiségben kerül piacra. /mti/

-. -

bb. 17. nyolctantermes új iskola szekszárdon

vid/gk/e fm la

1966. február 4.

szekszárd déli kertvárosában négy és félmillió forintos költséggel felépült a város negyedik általános iskolája. az egyemeletes, korszerű épületben nyolc tantermet, előadó- és uttörőszobát, konyhával ellátott napközit, tanári szobákat, valamint irodát rendeztek be. az új iskolában csaknem 400 olyan tanuló kapott helyet, aki eddig létszámfölöttiként a város másik két iskolájába járt délutáni oktatásra. /mti/

-. -

9.500a

- 15 -

bb. 18. negyven új kórus vas megyében

vid/sk/e fm la

1966. február 4.

negyven kórus alakult vas megyében az elmúlt öt évben. nagy lendületet adott a dalos mozgalomnak a szombathelyen megrendezett országos munkás dalos fesztivál, s a kisipari kórusok kőszegi találkozója. mintegy tíz faluban régóta hallgató parasztkórusok szólaltak meg újból. a határszéli nemzetiségi községekben anyanyelvükön énekelnek az új kórustagok. az üzemekben, művelődési otthonokban 300 vasi ember vesz részt az énekkarok munkájában. szombathelyen Leány Kamarakórus jött létre.

nemrég 18 kórusvezető vizsgázott és kapott működési engedélyt. a fiatal szakemberek és együtteseik jelentős segítséget kapnak a tapasztalt, nagy múlttal rendelkező énekkaroktól, mindenekelőtt a szombathelyi madrigál- és haladás kórustól. az utóbbi 70 éves, s ez alkalomból nagyszabású országos dalos találkozót tartanak nyáron a városban. /mti/

...-

bb. 20. két kórház, kenyérgyár, turisztaszálló építését kezdik meg pest megyében

vid/gö/e ki cz

1966. február 4.

pest megyében az idén több, az előző években megkezdett tanácsi létesítmény építése fejeződik be. közülük a legjelentősebb a tinnyei mészmű üzembehelyezése lesz. a mintegy 18 millió forint költséggel korszerűsített üzemben évente 24 000 tonna meszet égetnek majd. a váci 12 tantermes gimnázium az új tanévre készül el. az idén ugyancsak 12 tantermes általános iskolákat avatnak kiskunlacházán és érdfigetén, verőce pedig 4 tantermes általános iskolával gyarapodik. nagykovács és bugyi lakóinak gondjait ötven gyermeket befogadó ovódával enyhítik. az idén szentendrén 28, nagykátán pedig 12 család költözhet tanácsi beruházásból épített új lakásba. ebben az évben elkészül a ceglédi csatornahálózat gerincvezetéke és váci korszerű sporttelepe.

az idén vácotti és cegléden - egyenként 460 ágyas - kórház építéséhez láttnak hozzá. a korszerűen felszerelt kórházakat 1969-ben adják át a rendeltetésüknek. vácotti 133 gödöllőn pedig 54 lakás építését kezdik meg. több évig tart majd a váci szennyvíztisztító-telep és a szentendrei csatornahálózat építése. új általános iskolák építését kezdik meg vácotti, gyálon és sződön. tanácsi beruházásból készül el a szentendrei százágyas turisztaszálló, amely a dunakanyar szállásgondjait enyhíti majd. /mti/

...-
- 16 -

PKA

bb 22. negyvenmillió forint földjáraadéokra szolnok megyében

vid/ká/sk/s la

1966. február 4.

szolnok megye termelőszövetkezetei a zárszámadásokkal egyidőben megkezdtek a földjáraadék kifizetését. ezen a címen megyeszerte 40 millió forintot kap kézhez a szövetkezeti tagság. a földjáraadékot aranykoronánként öt-tíz kilogramm bubában, vagy ennek megfelelő forint értékben állapították meg. a szolnoki járáshoz hasonlóan a legtöbb közös gazdaságban a munkaképtelen és nyugdíjas tagoknak a földjáraadékot természetben adják át. /mti/

...-

bb 23. negyven zala termelőszövetkezetben létesítenek egészségügyi állomást

vid/gk/s fm la

1966. február 4.

a vöröskereszt zala megyei szervezete az elmúlt hónapokban 120 termelőszövetkezeti egészségügyi felelőst képzett ki. az egészségügyi felelősök a tisztaság őrei a termelőszövetkezetben, ellenőrzik a szociális létesítményeket, az istállókat és a takarmányok tárolását. a vöröskereszt továbbfejleszti az egészségügyi hálózatot a termelőszövetkezetekben: februárban negyven termelőszövetkezeti egészségügyi állomást létesít a megyében. szövetkezetenként öt tsz-tagot képeznek ki elsősegélynyújtásra, olyan feladatok ellátására, hogy kisebb balesetnél segítséget nyújthassanak a rászorulóknak. a vöröskereszt tervei szerint az egészségügyi állomások hálózatát fokozatosan kiépítik a megye valamennyi termelőszövetkezetében. /mti/

...-

- 17 -

PKA

bb 24. muzeum lesz a egykori bányászlakás

vid/sk/s fm la

1966. február 4.

hazánk legrégebbi szénbányája környékén, Ó-brennbergben már a külszíni fejtések előtt, 1780-ban megkezdték a jellegzetes bányász- blokkházak építését. az idők folyamán egész kis település alakult ki a régi házak körül, amelyeket régi szokás szerint ma is külső szinükről neveznek el a helyi lakók. brennbergben utoljára 1956-ban helyeztek üzembe ideiglenesen egy tárnát, hogy szénrel lássák el a várost, a régi bányáról már csak befalazott és omladozó tárnák tanuskodnak. a régi bányász- épületeket mint a bányászépitkezés őseit tartja nyilván a soproni központi bányászati muzeum. a tervek szerint az egyik régi bányásházat kívül- belül kicsinosítják, belső helyiségeit pedig korabeli berendezéssel látják el s mint muzeumi látványosságot tárják az érdeklődők elé./mti/

--

bb 25. gyermek-klub szombathely új lakótelepén

vid/hné/s fm la

1966. február 4.

hasznos kezdeményezés született szombathelyen az épülő derkovits- lakótelepen, ahol eddig már több mint 300 család talált otthonra. az új lakástulajdonosok az egyik épület alagsorában klubot rendeztek be a gyermekeknek, akik a helyiségeért cserébe vállalták, hogy a lakótelepen gondozzák a társadalmi munkában épült parkot, virágágyakat.

a gyermekek egyelőre saját játékaikat viszik a klubba, de úgy tervezik, hogy papír-, rongy- és vashulladékgyűjtéssel keresett pénzüket a klub berendezésére fordítják.
/mti/

--

9.45/a

- 18 -

MA

bb 26. th-gyűrűk helyett kőzetcsavarozás - érdekes kísérlet borsodi bányákban

vid/lk/s ki cz

1966. február 4.

a borsodi szénbányászati tröszt Lyukói és Ormosi bányájában érdekes kísérlet kezdődött a miskolci nehézipari műszaki egyetem bányaművelési tanszékének közreműködésével.

mindkét bányában két méternél vastagabb telepben fejtik a szénét. sok gondot okoz azonban, hogy a földalatti folyosókra nehezedő nyomás következtében a szokásosnál erősebb és így drágább biztosítást, th-gyűrűket kell alkalmazni. emiatt száz méter hosszú vágat biztosítási költsége csaknem negyedmillió forintba kerül.

a bányaművelési tanszékkel közösen az elméleti számítások elvégzése után ugynevezett kőzetcsavarozási eljárással kísérleteznek. megállapították ugyanis, hogy a szén körüli kőzet olyan szilárd, hogy összezsavarozható. erre a célra másfél méter hosszú vaspálcát használnak. ennek egyik végét felhasítva süllyeszti a kőzetbe, míg a másik végére acéllapot tesznek, majd azt csavarral a főtéhez szorítják. így a kőzet összenyomják.

a kőzetet összeszorító csavarok elhelyezését a kísérletre kijelölt szakaszokon megkezdték. rendszeresen figyelik majd a kőzet szilárdságát, mozgását és a módszert. a tapasztalatok alapján alkalmazzák majd más vágatokban is.

az előzetes számítások szerint a kőzetcsavarozással mintegy felére csökkenthetik a beépített th-gyűrűk számát, s ezzel száz méterenként csaknem százezer forintot takarítanak meg./mti/

bb 28. száz hajdusági tsz- brigádvezető tanul a technikumban

vid/ká/sk/s la

1966. február 4.

a nagykiterjedésű hajdusági községek határában 500-800 hold termelését szervezik és irányítják a termelőszövetkezeti brigádvezetők. a gazdálkodás feltételei néhány esztendő alatt alaposan megváltoztak, nem elegendőek már a gyakorlati tapasztalatok, alapos szaktudásra van szükségük a termelőmunka irányítóinak. a 800 hajdusági tsz brigádvezető többsége az elmúlt években legalább szakmunkásbizonyítványt szerzett, sokan pedig tovább tanulnak. ez évben több mint 100 termelőszövetkezeti brigádvezető folytatja, illetve kezdi meg tanulmányait a kihelyezett technikumban./mti/

10.05/a

- 19 -

PK

bb. 27. hetvenféle mezőgazdasági gép, illetve berendezés gyártását kezdik el az idén a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyárban

vid/lk/e ki cz

1966. február 4.

az 1966-os esztendő az új gyártmányok éve a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyárban. nem kevesebb mint hetvenféle gép, illetve berendezés mintadarabjának vagy mintasorozatának gyártása kezdődik meg a gyárban, illetve a gyárhoz tartozó szombathelyi, szentgotthárdi üzemegységekben. az idén készül el az mgf lucernaszárító és őrlő berendezés új típusa, amely minden szemes takarmány szárítására alkalmas. elkezdik a hcn huscsibe nevelői berendezés mintasorozatának gyártását is. új gyártmány lesz a bzs-4 szőlőbogyózó és szivattyuzó berendezés. elkészítik a talajművelő gépek közül az egyik legjelentősebbet, az oldalazó talajmarógép kísérleti példányát, amelyet különösen a kertészetekben és gyümölcsösökben használhatnak eredményesen.

a gyár műszaki kollektívája számos új munkagépet is készít, így az ue-50-es traktorokhoz tartozó munkagépeket, amelyek nagyobb teljesítményre képesek elődjeiknél.

az ezévi feladatok közé tartozik többek között egy 400 férőhelyes tehenészet, valamint egy háromezer férőhelyes sertéstelep komplex gépesítése is. /mti/

bb. 31. egerben rendezik meg a felsőoktatási intézmények népi táncgyűjtéseinek országos fesztiválját

vid/sk/e fm la

1966. február 4.

a felsőoktatási intézmények népi tánc együttesselnek országos fesztiválját az idén egerben rendezik meg április 7-8-9-én. a fesztiválra 21 felsőoktatási intézmény küldte el benevezését. a színvonalasnak ígérkező vetélkedőre a gárdonyi géza színházban kerül sor. ezzel egyidőben nyitják meg az egri tanárképző főiskola disztermében az egyetemi és főiskolai hallgatók országos fotókiállítását. /mti/

10.10/a

- 20 -

PKA

bb. 29. rönkhuzás vas megyében

vid/gg/e fm la

1966. február 4.

rönkhuzásra készülnek több vas megyei faluban. az ősi szokás szerint erre akkor kerül sor, ha farsang idején egyetlen házasságot sem kötöttek a fiatalok. színes maskarákba öltözött násznép kíséri ilyenkor a falu főutcáján farönkön végighuzott álmenyasszonyt és álvőlegényt az esküvőre, amelyet „alkalmi”, pap előtt kötnek. a szertartást esküvői vacsora, majd reggelig tartó farsangi bál követi a művelődési otthonban.

a látványos, hangulatos falusi népszokást tavaly pinkamindszenten filmszalagra vették a vas megyei filmstudio munkatársai. a megörökített jelenetek felkeltették iránta az érdeklődést. a tervek szerint több városból, nagyközségből kirándulócsoporthoz utaznak az idej rönkhuzás megtekintésére. az elsőre február 20-án felsőmarácon kerül sor. /mti/

bb. 30. 46 millió forint értékű községfejlesztési munka zala megyében

vid/tm/e fm la

1966. február 4.

a zalai községekben 1966-ban 46 millió forint értékű községfejlesztési munkát szándékoznak végrehajtani. újabb szociális, egészségügyi és kulturális létesítményekkel gyarapodnak a zalai falvak. a községfejlesztési alap felhasználásával 15 községben több mint 15 000 folyóméter hosszúságban építenek járdát, s tíz községben bővítik a villanyhálózatot. az egészségügyi ellátás továbbfejlesztését szolgálja az orvosi rendelők és az orvoslakások építése is. orvosi rendelőből három, orvoslakásból pedig hatot építenek fel ebben az évben. a megyében napirenden van a falvak víz-ellátásának megjavítása. 1966-ban nyolc zalai községben épül törpevizmű. ezenkívül 17 falusi művelődési klubot létesítenek az év végéig.

a községfejlesztési tervek végrehajtását a lakosság mintegy hatmillió forint értékű társadalmi munkával segíti. /mti/

10.20/a

- 21 -

PKA

bb. 32. vikendházak a borsodi kempingekben

vid/lk/e ki cz

1966. február 4.

a borsod megyei tanács idegenforgalmi hivatala az idén új szálláshelyekkel bővíti a nemzetközi autós-kempingeket. tavaly nyáron a hollóstatói és a tokaji kempingekben a késő este érkező vendégek örömmel vették tudomásul, hogy a kijelölt területen vikendházakat bérelhetnek, s így az egésznapos fáradságos utazás után nem kell sátrat verniük. ezért az idén a táborok ilyen irányú fejlesztésre fordítanak gondot. a tervek szerint a miskolc-tapolcai autóstáborban husz, egyenként négy személyes, terasszal ellátott vikendházat építenek és egy 70 személyes turistaszállót nyitnak a főszalon kezdetéig. tokajban és hollóstatón 15 vikendházat szerelnek össze. az építési munkákat márciusban kezdik meg. a sokszínű, csinos vikendházak júniusra készülnek el. /mti/

bb. 33. befejeződött a fehérvárcsurgói homokfinomítómű bővítése

vid/lk/e ki cz

1966. február 4.

befejeződött a fehérvárcsurgói homokfinomítómű bővítése. a rekonstrukció eredményeként az idén a tavalyi hatvanezer tonna üveghomok helyett az idén már százezer tonna homokot termel az üzem. /mti/

bb. 34. értékes iparművészeti gyűjtemény nagyréven

vid/sk/e fm la

1966. február 4.

a tiszamenti nagyrév községben, goncsek lászló református lelkész özvegyének házában látható az alföld egyik legértékesebb iparművészeti gyűjteménye. a falu szélén lévő épület három szobája 18. századi és a 19. század elejei bútorokkal, világhírű gyártmányú porcelánokkal, művészi kerámiákkal, fajanszedényekkel, diszúvegekkel van berendezve. az értékes házi muzeumot gyakran keresik fel az érdeklődők. /mti/

10-.27/a

- 22 -

MK

bb. 35. ezertagu szövetség készíti elő a mecseki termőtáj rekonstrukcióját

vid/ká/sk/e la

1966. február 4.

a pécsi gyümölcs- és szőlőtermelő szakszövetség taglétszáma az utóbbi hetekben ezerre gyarapodott, s ezzel az ország egyik legnagyobb társulásává vált. tagjai: bányászok, üzemi és vállalati dolgozók, hivatalnokok, pedagógusok, akik átlagosan 400-500 négyszögölnyi gyümölcsöst vagy szőlőt művelnek a mecsek déli lankáin. a szakszövetség a közös beszerzés és értékesítés révén magasabb jövedelemhez juttatja a termelőket. az idén legalább száz vagon szerves- és ötven vagon műtrágyát kapnak a tagok, a kiskereskedelmi árnál 20-30 százalékkal olcsóbban. a terv szerint több mint 5 000 mázsa gyümölcsöt, szőlőt értékesítenek közösen, amiért felárban részesülnek majd.

a városi tanács határozatot hozott a mecseki termőtáj rekonstrukciójának végrehajtására. a valaha virágzó gyümölcs- és szőlőkultúra ugyanis az utóbbi évtizedekben hanyatlott: sok a kiöregedett, elhanyagolt kert a pécsi dombokon. a rekonstrukció megvalósításában a fő szerep az ezertagu szakszövetségnek jut. az idén pontosan felméri, hogy mekkora a gyümölcs- és szőlőtermő terület, s milyen állapotban van, majd ennek alapján készítik el az átfogó felújítási tervet. /mti/

bb. 36. 27 munkavédelmi filmalkotás - megkezdődött a vii. munkavédelmi filmfesztivál

tz/tm/s cz

1966. február 4.

pénteken reggel a technika házában kolozsvári ernő, a szot osztályvezetőhelyettese megnyitotta az 1965-ben készült munkavédelmi és munkaegészségügyi filmek kétnapos bemutatóját. ezen az immár hetedik munkavédelmi filmfesztiválon, amelyet közösen rendezett meg a szakszervezetek országos tanácsának munkavédelmi osztálya, munkavédelmi filmbizottsága és az egészségügyi felvilágosító központ, 27 munkavédelmi, illetve munkaegészségügyi filmet vetítenek le a szakértő zsüri és a többszáz érdeklődő előtt.

a munkavédelmi, egészségügyi és filmszakemberekből álló zsüri döntése alapján szombaton délután 3 kategóriában összesen 9 díjjal jutalmazták a legjobbnak bizonyult filmeket. /mti/

10.33/s

- 23 -

bb. 37. a Lottó e heti nyerőszámai

Lk/s

1966. február 4.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság tájékoztatása szerint cegléden, a kossuth művelődési házban megtartott Lottó sorosorláson az 5. játéknéven a következő nyerőszámokat húzták ki:

23, 28, 30, 41, 45

/mti/

--

bb 38. jól telelnek az őszi gabonavetések szolnok megyében

vid/ká/sk/s cz

1966. február 4.

szolnok megye termelőszövetkezetei az ősszel csaknem 180.000 hold búzát és 60.000 hold őszi árpát vetettek el, meglehetősen mostoha körülmények között. a vetés időszakában és a következő hetekben csapadék szinte alig hullott és az első hideghullám is nótakaró nélkül érkezett. mindez hátráltatta a gabona kelését. a januárban meginduló havazás, a 40-50 centiméteres hótakaró azonban kedvezően hatott a bezosztája 1-es, a karcagi 522-es, a fertői 293-as és a bánkúti búzákra. a hó alatt megerősödtek a vetések, s jórészt pótolták a télelejei késedelmet. a nagy gabonatermelő gazdaságokban február elején határszemléket tartottak, s azok alapján készítettek el a menetrendet az őszi vetések tavaszi ápolására. a legfontosabb tennivaló a fenyegető belvizek gyors elvezetése és a vetések kora tavaszi fejtrágyázása. a munka már megkezdődött: a következő hetekben több mint 150.000 hold búzát hintenek felül pétisóval./mti/

--

13.35/a

- 24 -

MA

bn 39. időjárásjelentés

Lk/s

1966. február 4.

a meteorológiai intézet jelenti 1966. február 4-én, pénteken 12 óra 50 perckor:

a hőmérséklet csökken

európa északi vidékéről származó hideg levegő dél felé terjeszkedése során ma reggelre elérte a fekete-tenger vidékét. a hideg levegő elsősorban svédország északi részeit, finnországot és a szovjetunió európai köztársaságait árasztotta el. ezeken a területeken igen hideg az idő és napközben mínusz 15, mínusz 25, éjszaka mínusz 20, mínusz 35 fokos hőmérsékletek alakultak ki. ezzel szemben európa nyugati partvidékén és a földközi-tenger medencéjében kellemes, tavaszi az idő. itt a hőmérséklet csúcserőke napközben elérte a 12-17 fokot és az éjszaka is enyhe maradt. a kárpát-medence ma reggelig élvezte az általában 2000 méter magas, hegykoszoru védő hatását és így átmeneti zónát alkotott az előbb említett két szélsőséges hőmérsékletű terület között.

hazánkban csütörtökön borult, erősen párás, ködös volt az idő, az északkeleti megyék kivételével kevéssel 0 fok feletti nappali hőmérsékletekkel. éjszaka is csak gyenge fagyok keletkeztek. sokfelé esett, általában 1-2, néhány helyen 3-5, záhonyban 7 millimétert kitevő csapadék, melynek halmazállapota vegyesen, hol cseppfolyós, hol szilárd volt. a dunántul nagy részén már nincs összefüggő hótakaró és tovább vékonyodott a duna-tisza közt, valamint a tiszántult borító hó vastagsága is.

ma délelőtt az ország nyugati és középső részein megélénkült az északnyugati szél és ezzel egyidőben a ködök lassan feloszlottak.

budapesten csütörtökön a hőmérséklet napi középértéke 0 fok volt, 0.3 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet plusz 5 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 767 milliméter, mérsékelten emelkedő irányzatú.

/folyt.köv.

13.44/a

- 25 -

MA

bb 39./ időjárásjelentés/ 1.folyt./s

várható időjárás szombat estig : felhőátvonulások, szórványosan előforduló átfutó havazással, tovább élénkülő, helyenként erős északi, északkeleti szél. a hőmérséklet csökken.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1- mínusz 6 fok között, északkeleten helyenként néhány fokkal mínusz 6 fok alatt, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap plusz 2 mínusz 3 fok között.

a duna vizállása budapestnél 268 centiméter./mti/

--

e m b a r g o : pénteken este 20.00 óráig!!!

bb 40. ceylon nemzeti ünnepe

lk/s cz

1966. február 4.

alkalmából kállai gyula, a minisztertanács elnöke táviratban üdvözölte dudley senanayake ceyloni miniszterelnököt./mti/

--

bb 41. berokadtak háztetők a hótenger alatt

sb/lk/s vg cz

1966. február 4.

az építőipari minőségvizsgáló intézethez bejelentések érkeztek arról, hogy az idei nagy havazások következtében több épület teteje megsérült. szentes környékén egy nagy raktár összerogyott és két magtár teteje megroppant a hó alatt. a megsérült épületek fedele - amint az előzetes vizsgálatok megállapították - betonadóból összehegesztett könnyű acélszerkezetű tartókból épült. ezekről a szerkezetekről viszont az építésügyi minisztérium két évvel ezelőtt körrendeletet küldött tanácsoknak és felhívta a figyelmet arra, hogy a 30 centiméternél vastagabb hóréteget le kell takarítani a betonacéltartókból épített tetőkről és rendszeresen ellenőrizni kell a szerkezetet.
/folyt.köv./
13.55/a

- 26 -

PK

bb 41./ berokadtak háztetők..../ 1.folyt./s

az épületek kezelői azonban gyakran megfélekednek ezekről a figyelmeztetésekről. így fordulhatott elő a múlt télen és most is, hogy a megengedettnél vastagabb hóréteg - szentesen 40 centiméteres volt a hó - miatt leszakadt, illetve megrogyott három tárolási épület fedele.

korábban a családi házak tetőszerkezetéhez is használtak hegesztett betonacél-tartókat. ezekkel kevesebb volt a baj, mert több irányból merevítették, mint a nagy raktárak, szinek fedelét. ennek ellenére az utóbbi időben a családiház építőknek a tűzép-telepek már nem betonacéltartókat, hanem faanyagot adnak a tetőszerkezet elkészítésére. ezenkívül betonacél helyett acéllemez tartószerkezet gyártására térnek át a dunai vasműben, továbbá a lapostető elterjedésével mind nagyobb arányban használhatják majd a városkörnyéki családi-ház építők vasbeton födémgerendát is./mti/

--

bb. 42. mit várnak a csillagászok a luna-9 premierplan felvételeitől és műszeres méréseitől

i tz/hné/e vg cz

1966. február 4.

a luna-9 műszereinek jelentéseitől szinte felmérhetetlen értékű adatokat várnak a csillagászok. ezek a várakozások - amelyeket dr. kulin györgy és ponori thewrewk aurél, az uránia csillagvizsgáló vezetői vázoltak fel - jól érzékeltek, milyen sok megoldatlan, tisztázatlan kérdés vár még megfejtésre a holddal kapcsolatban. köztük számos olyan amelynek megválaszolása előbbrevítheti az egész naprendszer keletkezésére és különböző fizikai, kémiai jellemzőire, stb. vonatkozó ismereteinket is.
/folyt.köv./

14.03/a

- 27 -

PK

bb. 42. /mit várnak...folyt./e

a hold felszínére - és ott most már a Luna-9 -hez - elérkezik a napnak az a gyilkos erejű ultraibolya és röntgensugárzása is, amelytől bennünket a légkör megvéd és eljutnak oda a földön szintén ismeretlen elsődleges kozmikus sugárzások. e sugárzások élettani hatásait az űrszondák útján a földtől nagyobb távolságban már sikerült megállapítani, de csak a Luna és az utána következő többi műszeres holdállomások figyelhetik meg azt, hogy ezek a sugárzások milyen másodlagos sugárzásra gerjesztik a szilárd talajt.

a tudomány számára igen érdekes annak a rendkívül vékony gágrétegnek a megismerése is - és ehhez is a Luna 9-nek és legendó utódainak kell hozzásegíteniük - amely a napsugárzás hatására a hold közeleiből kiszabaduló gázmolekulákból, atomokból, elektronokból és egyéb elektromosan töltött elemi részecskékből alakulhat ki.

a Luna-9 premierplan-felvételei pontos értesítéseket hozhatnak a holdfelszín fényvisszaverő képességéről. annyit már tudnak a csillagászok, hogy nagy átlagban a hold felülete a látható fénynek 93 százalékát elnyeli és csak 7 százalékát veri vissza. ebből azonban nem derül ki, hogy egyes kisebb képződmények, sziklák, kőzetek, stb. hogyan viselkednek ilyen szempontból, márpedig ez újabb támpont lehetne a hold-kőzetek ásványtani összetételének megállapítására.

érdekes véletlen, hogy földi távcsöveken át éppen most néhány napja sikerült - a jelek szerint kétségbevonhatatlan bizonyossággal - filmen megörökíteni egy vulkánkitörést a híres holdbéli Aristarchos-kráterben. ha tehát ilyen jelenségek még ma is vannak a holdban, a szeizmikus műszereknek is lesz ott tennivalójuk. az ilyen módon természetes úton létrejött, vagy esetleg földi parancsra végrehajtott mesterséges robbantás után keletkezett rengéshullámok terjedése sok újat mondhat a hold belső szerkezetéről.

külön szerencse, hogy néhány nap múlva - tehát feltehetőleg a rádióadó élettartamán belül - árnyékba kerül a holdnak az a része, ahol a Luna-9 „megvetette lábát... akkor pedig a műszerek nemcsak a hőmérséklet változását tudják majd megfigyelni, hanem azt is, vajon a napsugárzás idején elnyelt fényt vagy annak bizonyos részét a felszín kőzetei - esetleg más hullámhosszon - visszabocsátják-e a kozmoszba. hogy ez a visszabocsátás milyen hullámhosszon, mennyi időn át és milyen intenzitással következik be, abból meg lehet állapítani, milyen kőzetek veszik körül jelenleg a Luna 9-et. /mti/

14.09/a

- 28 -

bb 43. jogásznapiok székesfehérvárott

vid/j/s fm cz

1966.február 4.

pénteken székesfehérvárott dr. mátai pál, fejér megye főügyésze ünnepélyesen megnyitotta a hagyományos székesfehérvári jogásznapiokat. a két napos tanácskozáson három előadásra kerül sor. pénteken „ jogpolitikánk időszerű kérdései „ címmel dr. szénási géza, a magyar népköztársaság legfőbb ügyésze tartott előadást./mti/

-.-

bb 44. a finn oroszán Lovagrend parancsnoki keresztjével tüntették ki dr. ortutay gyula akadémikust

tf/sk/s fm cz

1966.február 4.

dr. ortutay gyula akadémikus, a magyar -finn kulturális vegyesbizottság magyar albizottságának elnöke, a tudományos ismeretterjesztő társulat elnöke pénteken a finn köztársaság budapesti nagykövetségén átvette kekkonen finn köztársasági elnök; a finn oroszán Lovagrend nagymestere által adományozott magas kitüntetést : a finn oroszán Lovagrend első osztályú parancsnoki keresztjét.

a kitüntetés ünnepélyes átadásánál finn részről megjelent olavi raustila budapesti nagykövet, kustaa vilkuna akadémikus, a finn-magyar kulturális vegyesbizottság finn albizottságának elnöke, kekkonen köztársasági elnök személyes képviselője, valamint toivo vuorela, a helsinki egyetem professzora ; magyar részről ott voltak a magyar-finn kulturális vegyesbizottság magyar albizottságának tagjai, közöttük lugossy jeno művelődésügyi miniszterhelyettes, beck istván, a külügyminisztérium főosztályvezetője, továbbá demeter sándor, a kulturális kapcsolatok intézetének alelnöke, és a külügyminisztérium, a művelődésügyi minisztérium, a kki más képviselői.

/folyt.köv./

14.25/a

- 29 -

bb 44./ a finn oroszán..../ 1.folyt./s

kustaa vilkuna nyújtotta át a kitüntetést és ezeket mondotta :- kekkonen elnök ur nevében adom át a kitüntetést önnek, akit finnországban nemzetközileg elismert tudósként tisztelünk. megbecsülésünket - ezen túlmenően - a finn- magyar kulturális kapcsolatok ujjaélesztésével, szervezésével érdemelte ki. munkájának nagy része volt az államaink közötti kulturális egyezmény megkötésében, amely gyümölcsöző forrásává lett a finn és a magyar nép testvéri barátságának. mint tudós, fáradhatatlan munkával új mederbe terelte a finn-ugor kutatásokat, a tudományos együttműködést. ennek eredményeként rendezhettük meg 1961-ben budapesten az első finn-ugor kongresszust, a másodikat pedig 1965-ben helsinki-ben. a sokoldalú együttműködés jegyében a két ország tudósai továbbra is munkálkodnak a kölcsönös megértésért, a békés egymás mellett élés, a barátság légkörének biztosításáért. a népeknek közeledniük kell egymáshoz, és ezért a közeledésért a kulturális cserében részvevő tudósok, szakemberek igen sokat tehetnek. ebben a munkában ön évek óta vezető szerepet tölt be, a kitüntetés tehát messzemenő elismerésünket fejezi ki.

dr. ortutay gyula a következő szavakkal köszönte meg a kitüntetést: - mélyen meghat és lekötöte az a magas megtisztelés, amely engem ért, ugyanakkor azt is tudom, hogy a kitüntetés elsősorban a magyar és a finn nép közötti régi barátságot nyugtázza. elnyerése tulajdonképpen a kulturális vegyesbizottság magyar albizottsága kollektív munkájának köszönhető, annak eredménye. megtisztelő számunkra, hogy az adományozó a finn köztársaság elnöke, aki mint nagyrabecsült államférfi, a népek közötti barátság szellemében vezet a viszonylag kisszámú rokon finn népet. elismerést érdemlő szolgálatot tesz ezzel a nemzetközi politikai életben is.

- bizvást mondhatom, hogy a kitüntetés tovább serkenti majd munkánkat, amelynek célja népeink életének és kulturájának még alaposabb megismerése az önzetlen barátság és a béke szellemének jegyében. kérem kustaa vilkuna akadémikus urat, tolmácsolja őszinte jókívánságaimat és személyes köszönetemet a finn köztársaság elnökének./mti/

--

14.40/a

- 30 -

bb 45. háromszáznyolcvan kisipari szövetkezeti javító-részleg szabolcs-szatmár megyében

vid/lk/s ki cz

1966.február 4.

a szabolcs-szatmár megyei kisipari termelőszövetkezetek szövetségének pénteki sajtótájékoztatóján közölték, hogy a megyében a javító részlegek száma öt év alatt 158-ról 380-ra növekedett. beruházásokra - gépekre, berendezésekre, épületek felújítására és újak építésére - ötven millió forintot költöttek./mti/

--

bb 46. építői műszaki konferenciája nyiregyházán

vid/l/s ki cz

1966.február 4.

a szabolcs megyei építőipari vállalat pénteken tartotta műszaki konferenciáját nyiregyházán, a móríc zsigmond művelő - dési házban. több mint 300 mérnök, technikus előtt gyebroczi lászló, a vállalat igazgatója tartott tájékoztatót a múlt évi tervek teljesítéséről és az idei feladatokról, majd tóth kálmán, főmérnök adott tájékoztatót a műszaki feladatokról./mti/

--

bb 47. megkezdték a termelést a magyar vagon- és gépgyár legkorszerűbb üzemcsarnokában

vid/lk/s ki cz

1966. február 4.

a magyar vagon- és gépgyár új létesítménnyel gyarapodott. az országban is ritkaságszámba menő üvegfalu üzemcsarnok készült el, amelyben megkezdték a termelő munkát. az 1,400 négyzetméter alapterületű csarnokban a hidgyáregység forgácsoló és szerelő részlege kapott helyet. itt készülnek az

exportra gyártott üzemi futódaruk, cukorgyári diffúziós berendezések és más vegyipari gépek alkatrészei, s azokat itt szerelik össze.

a csarnok oldalát kettősfalú, copilit üvegtáblák alkotják, amelyek hét méter magasságig nyulnak fel, úgyhogy a csarnokban szinte nappali világosság van./mti/

-- mm

14.45/a

- 31 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb 3. sz. hír /uj tantervet...-
első bek. 2. sorában a szöveg helyesen:

1966- 1967

15.00/Lm

bb. 48. magyar államférfiak üdvözlő távirata a Luna-9 sikeres hold-
ra-érése alkalmából

Lk/zs/gy/cz

1966. február 4.

L.i. brezsnyev elvtársnak, a szovjetunió kommunista pártja köz-
ponti bizottsága első titkárának,
n.v. podgornij elvtársnak, a szovjetunió legfelső tanácsa elnök-
sége elnökének,
a.n. koszigin elvtársnak, a szovjetunió minisztertanácsa elnökének

m o s z k v a

kedves elvtársak: az egész magyar nép és a magunk nevében szív-
ből köszöntjük önöket és a testvéri szovjet népet a szovjet tudom-
ány korszakalkotó új, nagy eredménye, a Luna-9 automatikus űr-
állomás holdra történt sikeres leszállása alkalmából. az egész
világgal együtt csodálattal adózunk a világűr meghódításában
elért újabb nagyszerű eredménynek. az egész emberiség javát szol-
gáló tudományos vívmányuk meggyőzően bizonyítja a szocialista tár-
sadalom humanizmusát, alkotóerejét és kimeríthetetlen lehetősé-
geit.

szívből kívánunk további nagy sikereket a tudományos hőstett
minden részesének, önöknek, és az egész szovjet népnek.

kádár jános
a magyar szocialista munkáspárt közpon-
ti bizottságának első titkára

dobi istván,
a magyar népköztársaság elnöki tanácsá-
nak elnöke

kállai gyula,
a magyar forradalmi munkás-paraszt kor-
mány elnöke

/mti/

16.00/-n

16.02.21

-32-

bb. 49. autóbussz kirándulás a mohácsi busójárásra

tz/gk/vg/gy/cz

1966. február 4.

február 20-án autóbusszos társasutazást indít az ibusz
mohácsra, a hagyományos busójárásra. a busz a józsef nádor
térről a kora reggeli órákban indul és este érkezik vissza a
fővárosba.

kirándulás résztvevői
a kirándulás résztvevői megnézik a széchenyi téren ren-
dezendő „törökvilág mohácson”, című életképet, majd a busók
menetét a kőló térről a széchenyi térre. tanul lesznek az ün-
nepélyes máglyagyújtásnak, a törökök kiűzésének és a busók
nagy felvonulásának, megtekintik a busó játékokat, mint amilyen
a tüztánc, a tűzugrás, a busókerék, stb.

a kirándulásra az ibusz irodái már elfogadják a jelentkezése-
ket./mti/

bb. 50. kecskeméti jogásznapiak

vid j/fm/gy/cz

1966. február 4.

pénteken megkezdődtek a kecskeméti jogásznapiak. a magyar
jogászszövetség bács-kiskun megyei szervezete és a közal-
kalmazottak szakszervezetének megyei bizottsága az idén ren-
dezi meg tizedszer a bács-kiskun megyei jogászok találkozóját.
az ünnepi eseményen - amelyen több mint 200 bíró, ügyész, ügyvéd
és jogtanácsos vett részt - megjelent dr. molnár frigyos, az
mszmp bács megyei bizottságának első titkára is.

a hagyományos ünnepegsorozat bevezető előadását dr. hezvál
ferenc igazságügyminiszter tartotta, majd a résztvevő jogászok
és a meghívott vendégek meghallgatták dr. benedek jenőnek, a
magyar jogászszövetség főtítkárának „az ideológiai irányelvek
és a jog néhány összefüggése”, című előadását. ezután megnyitották
„a kecskeméti jogásznapiak tíz éve”, című kiállítását.

a kétnapos jogásztalálkozón a jogpolitikai elvek alkalmazá-
sának módszereiről az államigazgatásban címmel dr. dallos
ferenc, a minisztertanács tanácsszervek osztályának vezetője
tart előadást, dr. eörsi gyula akadémiai levelező tag pedig
anyagi ösztönzés - anyagi felelősség címmel tart referátumot.
a jogpolitikai kérdéseket két szekcióban vitatják meg.

a program szombaton este a hagyományos jogászbállal ér-
véget az aranyhomok szállóban./mti/

16.40/-n

-33-

bb. 51. kétezzer hallgató a mezőgazdasági mérnöktovábbképző tanfolyamokon

i kz/ká/gy/cz

1966. február 4.

a mezőgazdasági mérnöktovábbképzés helyzete és fejlesztése címmel rendezett vitaülést pénteken a technika házában a magyar agrártudományi egyesület oktatási bizottsága. a vitaülés előadója dr. Lázár Vilmos egyetemi tanár, a mezőgazdasági mérnöktovábbképző intézet igazgatója volt. hangsúlyozta, hogy a nép-gazdaság egészéhez hasonlóan a mezőgazdaságban is termelés minőségi oldala került előtérbe. a fő követelmény a gazdaságosság lett, ennek pedig csakis az olyan jól képzett szakemberek tudnak megfelelni, akik lépést tartanak az agrártudományok gyors fejlődésével. a mezőgazdasági mérnöktovábbképző intézet célja éppen az, hogy agrárszakembereink részére biztosítsa ezt a „lépéstartást”, az 1964/65. tanévvel bezáróan több mint 8 500 mezőgazdasági szakemberünk élt ezzel a lehetőséggel. a jelenlegi tanévben 57 továbbképző tanfolyam indult, s ezek hallgatóinak száma megközelíti a kétezret. a legnagyobb érdeklődés az üzemi zemszervezés, az öntözéses gazdálkodás és a növényvédelem iránt tapasztalható. meglepően kevés viszont a jelentkező az állattenyésztési és a gépesítési-gépészeti tanfolyamokra. a mérnöktovábbképző tanfolyamok hallgatói a kezdeti években többségükben az állami gazdaságok alkalmazottai voltak. jelenleg a hallgatóknak megközelítően 50 százaléka a termelőszövetkezetekből, illetve a termelés szakirányítása szempontjából ide sorolható tanácsi apparátusból, valamint a gép- és gépjavitó állomásokról került ki.

a további tennivalókról szólva az előadó hangoztatta, hogy mind inkább a termelésben közvetlenül résztvevő szakembereket akarják bevonni a továbbképzésbe, közülük is elsősorban a még gyengén és közepesen gazdálkodó termelőszövetkezetek mezőgazdasági mérnökeit. a jobb kiválasztás érdekében a következőkben a megyei tanácsok elnökhelyetteseinek hatáskörébe került a továbbképző tanfolyamok hallgatóinak kijelölése./mti/

16.50/-n

-34-

bb. 52. a hazafias népfront és a tit szabolas megyei elnökségének együttes ülése

vid sk/fm/gy/cz

1966. február 4.

a hazafias népfront és a tit szabolas-szatmár megyei elnöksége pénteken együttes ülésen vizsgálta meg az ismeretterjesztő munka eredményeit, ezen belül pedig részletesen megvitatta a kiskvárdai járás ilyen irányú tevékenységét. megállapították, hogy a két szerv megyei vezetősége már évek óta gyümölcsözően együttműködik. erről számos közös vállalkozás eredménye tanuskodik. javul a kapcsolat a járási népfront-bizottságok és tit-szervek között is. a kiskvárdai járás a megyei ismeretterjesztő tevékenységnek mintegy nyolc százalékát bonyolítja le. az elmúlt hetekben például 150 előadást tartottak. az együttes ülésen úgy határoztak, a jövőben nagyobb gondot fordítanak az agrár-, a közgazdasági és művészeti témákkal foglalkozó előadások szervezésére./mti/

bb. 53. együttműködési terv debrecenben - ifjúsági feladatokra

vid j/fm/gy/cz

1966. február 4.

debrecenben a városi tanács és a kisz városi bizottsága együttes ülésen tárgyalta meg a város ifjúságának helyzetét. a közös feladatok végrehajtására, az együttműködés biztosítására intézkedési tervet dolgoztak ki. a tanácsi és kisz-szervek fokozottabb figyelemmel foglalkoznak majd a munkásifjúság nevelésével, az ipari tanulók érdekvédelmével, a 14-18 éves fiatalokkal, a kollégiumokban és munkásszállásokon lakó ifjakkal. az együttműködési tervben szerepel a tanulóifjúság munkára nevelése. e célból helyi ifjúsági építőtáborokat hoznak létre. évente értekezletre hívják meg a városi és kerületi tanácsok tagjait, s tájékoztatják az érdekelteket az ifjúságot érintő időszerű kérdésekről. tervbe vették továbbá ifjúsági ház létesítését is.

a városi tanács támogatja az ifjúsági lakóházépítési akciót. ezért a harmadik ötéves terv időszakában 350 lakás építéséhez biztosítanak telket. kiépítik debrecenben az ifjúsági parkot; a munkában a város fiataljain kívül a kertészeti vállalat dolgozói és az agrártudományi főiskola hallgatói is résztvesznek./mti/

17.00/-n

-35-

bb. 54. kiépült a vas megyei középiskolai hálózat - ülést tartott a megyei tanács

vid sk/fm/gy/cz

1966. február 4.

vas megye tanácsa pénteken szombathelyen az oktatási reform tapasztalatairól tárgyalt. a tanácstagok, a résztvevő országgyűlési képviselők és pedagógusok megállapították: kedvezőek a reform végrehajtásának eddigi vasi tapasztalatai. a megye 263 általános, 21 középiskolája közelebb került a gyakorlati élethez, korszerűbbé vált oktató és nevelő munkájuk. a 41 000 általános iskolás közül 17 000 vesz részt ipari és mezőgazdasági gyakorlati foglalkozáson. a reform bevezetése óta 65 általános iskolai tanterem épült. jó ütemű a körzetesítés: négy év alatt 48-ról 77-re nőtt az ilyen tanintézetek száma. naponta 4 224 tanuló jár kerékpáron, gyalog, közforgalmi és iskolaautóbuszon, vonaton körzeti iskolába.

bejelentették: a megyében befejeződött a középiskolai hálózat kiépítése. új középiskolát kapott csepreg, jánosháza, óriszentpéter, répcelak, vép, körmend, szombathely, s az idén készül el a vasvári. hatvanegy középiskolai tanterem épült a reform bevezetése óta.

egyre nagyobb tért hódít a szakközépiskola: jelenleg 133 ilyen új típusu osztályba 1 155 tanuló jár. géplakatos, mezőgazdasági gépszerelő, állattenyésztő, orvos-aszisztens, kereskedelmi és kertész szakmát tanulnak a fiatalok. a technikumokat és a meglévő gimnáziumok egy részét fokozatosan szakközépiskolává alakítják át. 1970-ig a 210 középiskolai tanulócsoporthoz fele szakközépiskolai, fele gimnáziumi osztály lesz.

a szakmunkásképzés bázisa továbbra is az ipari tanuló intézet lesz, amely jövőre a megyeszékhelyen az ady endre téren 20 tanteremes korszerű új otthont kap. négyezerkétszázharmincöt ipari tanuló ismerkedik jövőre szakmájával a megyében, az idén 1 750-et iskoláznak be./mti/

17.05/-n

-36-

ML

bb. 55. sajtótájékoztató az új típusu szakközépiskolák kialakításáról, a gimnáziumi gyakorlati képzésről

t vt/hné/zs/gy/cz

1966. február 4.

pénteken a művelődésügyi minisztériumban a szakoktatási főosztály vezetői sajtótájékoztatót ismertettek az új típusu szakközépiskolák kialakításával kapcsolatos terveket, és a gimnáziumi gyakorlati képzéssel összefüggő feladatokat.

elmondották egyebek közt, hogy az új típusu szakközépiskolai rendszer kialakítása előreláthatólag több évet vesz igénybe. az új iskolatípus szervezeti kialakításához, pedagógiai koncepciójának kidolgozásához ugyanis alapos, elmélyült munka szükséges, amelyben - szoros együttműködésben - résztvesznek az érdekelt szaktárcák is.

az új típusu szakközépiskolából kikerülő fiatalok a továbbtanulhatnak felsőoktatási intézményekben, betölthetik az összes, középiskolai végzettséghez kötött munkaköröket, vagy a képzés irányának megfelelő szakterületeken helyezkedhetnek majd el.

az illetékesek elkészítették a terveket arra, hogy az új típusu iskolák milyen szakmákat oktassanak. a terv abból indul ki, hogy a termelés és a technika fejlődése nyomán napjainkban leggyorsabban a speciális ismeretek avulnak el. ezért az alaptudományok, illetőleg általános szakmai ismeretek nyújtását kívánják előtérbe helyezni, s csak olyan mértékű specializálásra törekszenek, amely lehetővé teszi a fiatalok azonnali munkavállalását az iskola elvégzése után. a szakmai követelményrendszer kidolgozása során egész sor pedagógiai és szakmai feladatot kell még elvégezni, így meg kell határozni az elméleti ismeretekre és a gyakorlati tevékenységre vonatkozó szakmai követelményeket, továbbá az elméleti és a gyakorlati képzés, valamint az általános és a szakképzés arányát.

a továbbiakban közölték, hogy már dolgoznak az óratervek, tantervek összeállításán, a heti, illetve évi összes óraszám, a gyakorlati napok, illetve órák számának megállapításán.

/folyt. köv./

17.15/-n

-37-

ML

bb. 55. /sajtótájékoztató... 1. folyt./ gy

a szakközépiskolai képzésben érdekelt különböző főhatóságok résztvesznek a szakmai követelmények megállapításában., a végzettség után betölthető munkakörök jegyzékének elkészítésében és a szakmai képzés dokumentumainak előkészítésén.

a szakoktatási főosztály vezetői hangsúlyozták, csak nagyon gondos előkészítés után lehet a jelenlegi szakközépiskolákat és a technikumokat, valamint a gimnáziumok egy részét új típusú szakközépiskolává átalakítani. ehhez szükséges az is, hogy az érdekelt szaktárcák, főhatóságok megadják igényeiket, meghatározzák az egyes szakcsoportokra való bontást és a munkaköri határokat, mindezek birtokában kezdhetnek hozzá a tankönyvek kidolgozásához, a megfelelő személyi és tárgyi feltételek biztosításához. igen fontos természetesen az is, hogy kellően ismerjék a népgazdaság munkaerő-igényét, mert csak így alakíthatják ki a szakközépiskolák megfelelő arányait.

a gimnáziumi gyakorlati oktatásról szólva elmondották, hogy továbbra is fennmaradnak az eddigi szervezeti formák; tehát az iskolákban heti egynapos, illetve kétórás gyakorlati foglalkozások lesznek, attól függően, hogy az iskolákban melyikhez tudják a szükséges feltételeket biztosítani.

a jövőben azonban helyt adnak ennek keretében az alapvető műszaki technikai, technológiai, mezőgazdasági, közgazdasági, stb. ismeretek oktatásának is, mivel ezek elsajátítása ma már a korszerű általános műveltség szerves része.

azok a fiatalok, akik az idén fejezik be gimnáziumi tanulmányaikat és három éven át szakmai előképzésben részesültek - az érvényben levő rendelkezések alapján - minősítő vizsgát tehetnek. a jelenlegi másodikosok, akik szintén szakmai előképzésben vesznek részt, az előképzés befejezése után ugyancsak minősítő vizsgát tehetnek. akik régi típusú szakközépiskolába, technikumba vagy gimnáziumba járnak, illetve iratkoznak az 1966-1970-es oktatási évben, azzal a képesítéssel fejezhetik be az iskolát, amelynek megszerzését tanulmányaik megkezdésekor maguk elé tűzték./mti/

17.34/MSZB

-38-

bb. 56. február 12-én adják át a pro arte aranyérmeket - a főváros vezetőinek találkozása budapesti írókkal

t hi/j/zs/gy/cz

1966. február 4.

a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának vezetői pénteken baráti eszmecserén látták vendégül a budapesti írók képviselőit. a tanács klubhelyiségében rendezett találkozó résztvevőit hantos jános, a végrehajtó bizottság elnökhelyettese üdvözölte, majd sarlós istván, a végrehajtó bizottság elnöke budapest életének időszerű kérdéseiről, a főváros fejlesztési terveiről, problémáiról tartott tájékoztatót.

a megbeszélés központi témája volt, hogy a fővárosban élő írók, hogyan segíthetnék alkotásaikkal a főváros lakóinak kulturális nevelését, a város fejlődését és napról-napra adódó gondjainak megoldását. az eszmecserén részt vett és felszólalt írók - barabás tibor, berkesi andrás, földes jános, garai gábor, gergely mártá, goda gábor, hubay miklós, hidas antal, illés lajos, lengyel józsef, mórnicz virág, oravecz paula, vas istván - véleménye, a tájékoztatóhoz fűzött megjegyzései azt tükrözték, hogy a tollmestereit nemcsak mint budapesti lakosokat, hanem mint alkotóművészeket is élénken foglalkoztatják a városfejlesztés gyakorlati problémái, s tehetségeiket, tudásukat készek latbavetni a különböző népművelési, oktatási és egyéb feladatok megoldásáért.

ezt a törekvésüket, az írói alkotások hasznosítását a társadalom sokféle problémájának megoldásában, a fővárosi tanács nemcsak igényli, hanem lehetőségeihez képest támogatja is. újból megjelentetik például a budapest című folyóiratot, a főváros történetével, művészeti és társadalmi problémáival foglalkozó képes kiadványt. a folyóirat, amelynek első száma valószínűleg hazánk felszabadulásának évfordulója alkalmából jelenik meg, lehetővé teszi a főváros élete, fejlődése iránt érdeklődők rendszeres és sokoldalú tájékoztatását, s módot nyújt arra is, hogy a népművelésben új témák - például várospolitikai kérdések, az új lakótelepek építészeti és egyéb problémái - is helyet kapjanak.

a végrehajtó bizottság elnöke bejelentette, hogy budapest felszabadulásának évfordulója alkalmából, február 12-én első ízben osztják ki a fővárosi tanács által alapított pro arte aranyérmeket. a kitüntetéssel azokat a magas művészi színvonalú alkotásokat kívánják jutalmazni, amelyeknek témája budapest életével, fejlődésével kapcsolódik, s kiemelkedő jelentőségűek a főváros kulturális életében./mti/

17.52/szb

-39-

bb. 60. megállapítás a tanjug és az mti között

k na/te/gy/cz

1966. február 4.

pénteken vukasin micsunovics, a tanjug jugoszláv hirügynökség vezérigazgatója és barcs sándor, az mti vezérigazgatója szerződést írt alá, amely jelentősen kiszélesíti a két hírszolgálati iroda együttműködését.

Vukasin micsunovics budapesti tartózkodása alkalmával megismerkedett az mti-ben és a magyar sajtó más területén folyó munkával./mti/

..

bb. 57. a lucerna- és vörösheremag terméshozamát a jelenleginek háromszorosára lehet növelni - lucerna-ankét egerben

vid ká/sk/gy/cz

1966. február 4.

a lucerna- és a vörösheremag termeléséről tanácskoztak pénteken egerben borsod, heves, nógrád és szabolics megye aprómagtermesztést irányító szakemberei, párt-, tanácsi és termelőszövetkezeti vezetők, továbbá növényvédelmi és kutatóintézeti szakemberei. tamás lászlónak, a heves megyei pártbizottság titkárának megnyitója után dr. soós gábor földművelésügyi miniszterhelyettes tartott vitaindító előadást. bevezetőben elmondta, hogy az ország szántóterületének mintegy 12 százalékán termelnek lucernát és vörösherét. ezek a takarmányfélék jelentik az egyik fő fehérjebázist az állattenyésztésben, különösen a szarvasmarha-tartásban. emellett a lucerna- és vörösheremag értékes exportcikünk. a növekvő igényeket azonban a gyenge terméshozam miatt jelenleg nem tudjuk kielégíteni. évenként 250-300 vagon lucernamag és 150-200 vagon vörösheremag exportálására volna lehetőségünk, ezzel szemben az utóbbi három év átlagában évenként összesen 100 vagonnal exportáltunk a két aprómagfélésegből. a szakemberek bebizonyították és néhány gazdaságban a gyakorlat is igazolta, hogy a lucerna- és vörösheremag terméshozamát a jelenleginek mintegy háromszorosára lehet növelni. a miniszterhelyettes hangsúlyozta: a termeléshez szükséges anyagi feltételek megvannak, a legfontosabb feladat a vetőmagtermelésre legalkalmasabb terület kiválasztása, a pontos ápolási és növényvédelmi munka és a gondos betakarítás./mti/

..

18.00/-n

-40-

18.00

bb. 58. gravitációs uton vezetik le a belvizet a középtisza vidékén

vid ká/sk/gy/cz

1966. február 4.

a hét közepén gyors olvadás kezdődött a középtisza vidékén. a 40-50 centiméter vastagságu hóréteg egyik napról a másikra 15-20 centiméterre vékonyodott. ennek következtében fokozódott a belvizveszély. a védekezés jelenleg még nem jelent nagyobb nehézséget, mert a tiszta, körös és a hortobágy-berettyó vízállása olyan szinten van, hogy gravitációs uton vezethetik le a vizet. egyelőre csak két szivattyutelep üzembehelyezése vált szükségessé, a termelőszövetkezeti földeken viszont nagyobb arányú munka indult. a tsz-ek belvizvédelmi felelőseinek jelentése alapján többszázan mentek ki a határba, s csákányokkal, lapátokkal nyitnak utat, vágnak ideiglenes csatornákat a víz számára. munkások dolgoznak a zsilipeknél, a belvizelvezető csatornáknál, ahol jégdugók keletkeztek. a védelmi erőket elsősorban az őszi kalászosokkal, takarmánykeverékekkel bevetett területekre és a művelésre váró földekre összpontosítják./mti/

..

bb. 62. fegyveres rablótámadókat fogott el a rendőrség

lk/gy/la

1966. február 4.

január 22-én a késő esti órákban kajászó község külterületén ismeretlen tettesek fegyverrel megtámadták havlik istvánt és feleségét. a támadás következtében havlik istván olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. havlik istvánné szembeszállt a tettesekkel, majd segítségért kiáltott, mire a támadók elmenekültek a helyszínről. a fejér megyei rendőrfőkapitányság a tettesek kézrekerítésére széleskörű nyomozást indított. a nyomozás során néhány nap leforgása alatt a rendőrség a lakosság segítségével felderítette és elfogta király józsef 23 éves gépkocsivezető, tamasovics lászló 17 éves segédmunkás, baracska lakosokat, akik a bűncselekmény elkövetését beismerték. a fejér megyei rendőrfőkapitányság rablással párosult emberölés büntetnének elkövetése miatt a tetteseket előzetes letartóztatásba helyezte./mti/

..

18.03/-n

-41-

18.03

bb. 59. milliós megtakarítások az ém építésgazdasági és szervezési intézet miskolci kutató szervezetének munkája nyomán

vid lk/ki/gy/cz

1966. február 4.

az ém építésgazdasági és szervezési intézet miskolci kutató szervezete 1962-ben kezdte meg tevékenységét miskolcon. az eddigi eredményekről a mtesz klubjában pénteken tartottak tájékoztatót az intézet munkatársai a borsodi építőipari, valamint építőanyagipari vállalatok vezetőinek.

a kutatószervezet munkatársai az építésügyi minisztérium felügyelete alá tartozó különböző vállalatok és intézmények megbízásából foglalkoztak a lakáshelyzet felmérésével, vizsgálták az építőanyagipar üzemszervezési kérdéseit, részt vettek az építőipar termelés-szervezési kérdéseinek kutatásában, tanulmányozásában.

a beszámolókból kitűnt, hogy a lengyel tapasztalatok felhasználásával végzett lakáspolitikai felmérés során csaknem ezer lakásban végeztek közvéleménykutatást, megvizsgálták a magánlakás építés helyzetét is. megállapították többek között, hogy a családi házak elsősorban a községekben épülnek, kevés a gazdaságosabban építhető és közműekkel jobban ellátható társasház. a vizsgálat alapján tettek javaslatot a családi házak helyének kijelölésére.

az üzemszervezési kérdésekben már a gyakorlatban is megvalósuló eredményről számoltak be. a miskolci kutató-szervezet munkatársai által kidolgozott tervek szerint szervezik át a salgótarjáni siküveggyárban, valamint a középdunántuli kőbányavállalat uezsai üzemében a munkát. a két üzemben a tudományosan megalapozott átszervezéssel évente mintegy 13 millió forintot takarítanak meg./mti/

bb. 65. a gazdaságirányítási rendszer

j/zs/gy/la

1966. február 4.

reformjáról szóló irányelvek tervezetét tárgyalta együttes ülésen az mszmp néphadseregi pártvégrehajtó bizottsága és a honvédelmi minisztérium katonai tanácsa. az ülésen részt vett és felszólalt nyers rezső, a politikai bizottság póttagja, a központi bizottság titkára és czinege lajos vezérezredes a politikai bizottság póttagja, honvédelmi miniszter is./mti/

18.25!-n

nk

bb. 61. fontos, közérdekű vizsgálatok a népi ellenőrök programjában - ülést tartott a kneb

gk/zs/gy/cz

1966. február 4.

a lakosság széles körét érintő vizsgálatok programját vitatta meg pénteki ülésén a központi népi ellenőrzési bizottság.

a lakosság beadványainak intézését vizsgálva például arra keresnek választ, hogy a hatósági jogkörrel rendelkező államigazgatási szervek kellő körültekintéssel, alaposan és bürokrácia nélkül foglalkoznak-e a lakosság ügyeivel. a tanácsok igazgatási osztályain főleg a tartási és életjáradéki szerződések, valamint lakásügyek, az egészségügyi osztályokon szociálpolitikai ügyek, az építési osztályokon főként építési, lakhatási és bontási ügyek, a mezőgazdasági osztályokon a termelősövetkezeti tagok beadványainak, a szövetkezetek vezetésével kapcsolatos bejelentések, földvédelmi és földbirtok-politikai ügyek intézését vizsgálják meg. a február közepén kezdődő ellenőrzés tíz megyére és kilenc budapesti kerületre terjed ki. a tapasztalatok összegzésekor figyelembe veszik a népi ellenőrzéshez, a sajtóhoz, rádióhoz, és tv-hez küldött panaszokat és leveleket, valamint a dolgozóktól a vizsgálat közben érkezett jelzéseket is.

a kneb megtárgyalta és elfogadta a mezőgazdaság kemizálása néhány főbb kérdésének vizsgálatára készített programot, továbbá a lakosság részére végzett javító-szolgáltató ipari és kereskedelmi tevékenység országos vizsgálatának programját.

a központi népi ellenőrzési bizottság elhatározta, hogy a népgazdaság és a lakosság érdekeit érintő főbb kérdések folyamatos figyelemmel kísérésére utasítja területi szerveit. tájékoznak például arról, hogy a gyártott termékek megfelelnek-e a lakosság és a népgazdaság szükségleteinek, megrendeléssel biztosítják-e az árutermelést. miként teljesítik a vállalatok export-feladataikat, s az 1966. évi bérintézkedések végrehajtásánál figyelembe vették-e a kormány és a szot irányelveit? figyelemmel kísérik a fogyasztói árak rendezése után a fogyasztás struktúra-változását; továbbá a szabadpiaci áruforgalom és árviszonyok alakulását; az üzemélelmezés és a vendéglátóipar forgalmát. megnézik, hogy a kereskedelem, illetve az ipar gondoskodik-e textiliákból, ruházati cikkekből a készletek folyamatos utánpótlásáról.

/folyt. köv./

18.30/-n

-43-

nk

bb. 61. /fontos, közérdekű vizsgálatok... 1. folyt./ gy

a járási népi ellenőrzési bizottságok továbbá a községi népi ellenőrzőcsoportok fontos feladata az új felvásárlási árak hatásának felmérése, a szerződéses kötelezettségek teljesítésének és a szabadpiaci forgalom alakulásának figyelemmel kísérése. Mindemellett - mint a múlt évben is - a feladatok között szerepel a fokozott takarékoság érvényesítése, a költségvetési szervek gazdálkodásában.

a kneb elnöke beszámolt azokról az intézkedésekről, amelyeket a kormány, illetve a gazdasági bizottság határozott el az elmúlt hetekben a kneb előterjesztései alapján. a minisztertanács kötelezte a művelődésügyi minisztert, hogy a népi ellenőrzés megállapításainak figyelembevételével az év második felében tegyen javaslatokat a népművelési célokat közvetlenül szolgáló pénzügyi eszközök összehangoltabb felhasználására, továbbá a tanácsosok osztályának vezetőjével együtt intézkedjék a kihasználatlan kulturházak hasznosításáról. a gazdasági bizottság intézkedéseket hozott a készletek további felszámolására és az elfekvő készletek képződésének megakadályozására. a külkereskedelem szállítmányozási tevékenységéről és a fuvardeviza felhasználásáról szóló kneb-jelentés és javaslatok alapján a gazdasági bizottság kötelezte a külkereskedelmi minisztert, a pénzügyminisztert, hogy kollégiumi üléseken tárgyalják meg a kneb elnökének bevonásával közösen határozzák meg a tennivalókat./mti/

és
bb. 63. diplomafilmek bemutatója

i s/gk/fm/gy/La 1966. február 4.

a színház- és filmművészeti főiskola 1964-ben végzett filmrendezőinek diplomamunkáit mutatják be február 6-án, vasárnap délelőtt az uránia moziban. a vetítés megkezdése előtt herskó jános, a főiskola filmfőtanácsának vezetője, az 1964-ben diplomázott rendezők volt osztályfőnöke értékeli a filmeket. ezután 12 filmet mutatnak be, amelyek közül többet már a közönség is ismer. a kétrészes műsorban többek között kárpáti györgy és schuller imre „nem fog fájni”, kovács nándor és lakatos iván „képek és emberek”, sándor pál és fazekas lajos „nagyfülü”, valamint fazekas lajos és kende jános „számadás”, című filmjét vetítik./mti/

18.35/-n

-44-

MC

bb. 64. a „bolhabál,, budapestien

i s/gk/fm/gy/La

1966. február 4.

az elmúlt év végén mutatta be vidéken az állami déryné színház illyés gyula „bolhabál,, című színművét. azóta több mint negyvenszer adták elő a darabot az ország különböző részein. a nagy sikerre tekintettel és a budapesti színházbarátok kérésére a déryné színház február 5-én, szombaton és 6-án, vasárnap a fővárosban, a kutich gyula téri színházban is bemutatja a művet. egyébként a fennállásának 15. jubileumát ünneplő déryné színház történetében most első ízben fordult elő, hogy a magyar irodalom egyik jeles képviselője kizárólag a társulat számára írt darabot. a vidéki közönség nagy tetszéssel fogadta a színművet, erről tanuskodnak a sikeres ankétok is.

a két budapesti előadás után „tovább járja,, a vidéket a „bolhabál,, s eljut az ország tizenegy megyéjébe. egy-egy megyében pedig 10-14 kis községben lépnek majd fel illyés gyula művének szereplői. a bolhabált kertész lászló rendezte, a kísé-
rőzenét lendvay kamilló komponálta. a főbb szerepeket váradi vali hajdu endre, torna istván és baranyai ibi játssza./mti/

embargo 20 óráig!

bb. 67. a belügyminisztérium szervei

Lk/gy/La

1966. február 4.

tiltott határátlépéshez nyújtott segítség miatt előzetes le-
tartóztatásba helyezték gerhard kronigl és felesége, hermine kronigl osztrák állampolgár bécsi lakosokat. ügyükben a vizsgálat folyamatban van./mti/

bb. 69. megyei osztályvezetők tanácskozása a földművelésügyi minisz-
tériumban

k ie/gy/La

1966. február 4.

a megyei tanácsok végrehajtó bizottságainak mezőgazdasági osztályvezetői pénteken értekezletet tartottak a földművelés-
ügyi minisztériumban. a tanácskozáson, amelyet klenczner andrás földművelésügyi miniszterhelyettes vezetett, az 1965. évi termelő-
szövetkezeti zárszámadások eddigi tapasztalatait, az 1966. évi
tervkészítés és szerződéskötések feladatait, valamint az amorti-
zációs alap képzésével kapcsolatos teendőket tárgyalták meg./mti/

18.40/-n

-45-

MC

bb. 66. megalakult a magyar urbanisztikai társaság

k sb/lk/ki/gy/la

1966. február 4.

az építésügyi minisztérium kollégiumi termében pénteken délután tartotta első, alakuló közgyűlését a magyar urbanisztikai társaság. a közgyűlésen részt vettek az urbanisztikai tevékenységgel, tehát a városépítéssel, a településfejlesztéssel összefüggő szakmák, tudományágak és társadalmi egyesületek képviselői. megjelent dr. Trautmann Rezső építésügyi miniszter és dr. Sarlós István, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke.

az előkészítő bizottság nevében dr. Trautmann Rezső építésügyi miniszter ismertette a társaság céljait. többek között elmondta, hogy a magyar urbanisztika a felszabadulást követően különösen gyorsan fejlődött, szakterületei specializálódtak és kissé eltávolodtak egymástól, ezért szükséges olyan szervezetnek a létrehozása, mint a magyar urbanisztikai társaság, amely magába foglalja a különböző szakterületek képviselőit és alkalmas arra, hogy megismerjék egymás problémáit, összehangolják munkájukat. Lépten-nyomon tapasztalható, hogy a lakosságot nagyon érdeklik az urbanisztika eredményei. ezt az érdeklődést ki kell elégíteni. több és szakszerűbb tájékoztatón kell ismertetni a városépítéssel kapcsolatos problémáit, s ugyanakkor ezt a kapcsolatot fel kell használni a lakosság véleményének, igényeinek megismerésére is.

a közgyűlés résztvevői egyhanguan kimondták a társaság megalakulását és elfogadták az előterjesztett alapszabály-tervezetet.

ezután került sor a társaság elnökségének és vezetőségének megválasztására. a magyar urbanisztikai társaság elnökévé dr. Sarlós Istvánt, alelnökké dr. Bakács Tibort, dr. Beér Jánost és dr. Perényi Imrét, főtárgyvezetővé pedig Győri Lászlót választották. /mti/

18.46/-n

-46-

bb. 68. a sarki hideg áttört a Kárpátokon: a hét végére fokozatos lehülést várhatunk

i cs/j/gy/la

1966. február 4.

a skandináviai anticiklon, főleg pedig a Szovjetunió feletti központtal működő keleti ciklonrendszer sarki eredetű hideg légtömegeket hajt a kontinens belsejébe. a tél újabb offenzívájának első hulláma csütörtökön érte el a Kárpátok északi-északkeleti lejtőit, majd pénteken a kora délutáni órákban áttört a Hegyláncon és Nyíregyháza térségében elérte hazánkat. a napi maximumok ennek megfelelően északkeleten délben alakultak ki, amikor plusz 1 fokot mutattak a hőmérők, másutt a délutáni órákban mérték a plusz 5-6 fokos napi hőmérsékleti csúcsokat, nagykanizsa és keszthely vidékéről plusz 8-9 fokot jelentettek a megfigyelők. az északkeleti határvidéken délután már mínusz 3 fokig süllyedt a hőmérők higanyszála.

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul közölték, hogy a hideghullám mögötti területeken - a Szovjetunió, Lengyelország és az ndk egyes vidékein - mínusz 12-20 fokot mértek pénteken reggel. hozzánk előreláthatólag már kissé „meggzélidülve”, érkezik a hideg és Szombaton valószínűleg előzőnli az egész országot. pénteken délután az északkeleti-északi szél elérte a 35-40 kilométeres óránkénti sebességet. a főszerű lesiklásal érkezett hideg keleten sok helyütt máris eloszlatta a felhőzetet. szombaton folytatódik a lehülés: felhőátvonulásokra, erősödő szélre, átfutó kisebb havazásokra kell számítanunk. a szombat hajnali minimumok mínusz 1-6, északkeleten néhány fokkal mínusz 6 fok alatt, a maximumok plusz 2- mínusz 3 fok között alakulnak ki. /mti/

bb. 70. magyar statisztikusok Kubában

k j/st/vg/gy/la

1966. február 4.

dr. Szabady Egónnak a központi statisztikai hivatal elnökhelyettesének vezetésével statisztikus szakértőkből álló küldöttség érkezett haza Havannából. Kubai tartózkodása során a küldöttséget - amely megbeszéléseket folytatott a Kubai központi statisztikai hivatal vezetőivel - fogadta dorticos torrado köztársasági elnök is. /mti/

19.02/m

-47-

bb. 71. közlekedési balesetek

gg/gy/La

1966. február 4.

a ix. kerület, szamuely utca és török pál utca kereszteződésénél özvegy kapási györgyné 77 éves nyugdíjas féktávolságon belül figyelmetlenül lépett a 15-ös autóbusz elé, amely elütötte. az idős asszonyt súlyos sérüléssel szállították kórházba.

a x. kerület kőbányai ut 45 szám előtt kinczel mária 53 éves telefonközpontkezelő a már mozgó 28-as villamosról lelépett és súlyosan megsérült. a mentők kórházba szállították.

a x. kerület, kőbányai ut 27 szám előtt fülöp józsef 52 éves budapesti lakos körültekintés nélkül ment át az uttesten és a 36-os villamos elütötte. a mentők súlyos sérüléssel szállították kórházba./mti/

..

bb. 72. a nemzeti színház művészei sopronban

vid gg/fm/gy/La

1966. február 4.

pénteken este a soproni ady endre művelődési házban világirodalmi előadássorozat kezdődött. a négyszázfőnyi közönség shakespeare: Lear király-át hallhatta a nemzeti színház művészeinek tolmácsolásában. az újszerű rendezésben a narrátor mondotta el a bevezető ismertetést, továbbá az egyes jeleneteket összekötő szöveget. a nemzeti színház művészei - köztük berek katalin, máté erzsi, kiss ferenc, bitskey tiberius, kállai ferenc, óze lajos - előadását nagy tapssal fogadta a közönség./mti/

..

bb. 73. a dorottya bemutatója kaposvárott

vid tm/fm/gy/La

1966. február 4.

csokonai dorottya című verse alapján kétrészes zenés komédiát írt három kaposvári szerző: cser pál, horváth jános és tarnay györgy. a darabot pénteken este nagy sikerrel mutatták be a kaposvári csiky gergely színházban./mti/

.. I

19.10

- 48 -

1914 Zeli

bb. 74. a „marat”, nagy sikerű premierje a nemzeti színházban

t s/gk/fm/gy/La

1966. február 4.

a nemzeti színházban pénteken este mutatták be peter weiss „jean-paul marat üldöztetése és meggyilkolása, ahogy a charentoni elmeegógyintézet színjátszói előadják dr sade ur börtönében”, című kétrészes drámáját. a német származású, ma svédországban élő, 49 éves író második színműve a „marat”, amellyel világhírnévre tett szert. a darabot európa több országában előadták már, játszották például az nszk-ban, angliában és svédországban is. a verses drámát görgey gábor fordította. az előadás díszleteit varga mátyás, a jelmezeket pedig vágó nelly tervezte. a kísérőzenét hans-martin majewski komponálta.

peter weiss művét marton endre rendezte. jean-paul marat szerepét kálmán györgy alakította. de sade márkit sinkovits imre, charlotte corday-t váradi hédi, simonne evrardot apor noémi, a kikiáltót pedig rajz jános játszotta.

a bemutatót a közönség nagy tapssal fogadta./mti/

..

bb. 75. shakespeare-mű szegedi bemutatója

vid j/fm/gy/La

1966. február 4.

a szegedi nemzeti színház kamaraszínházában szász imre fordításában pénteken este bemutatták shakespeare tévedések vigjátéka című komédiáját. a főbb szerepeket kovács jános, horesnyi lászló, király levante, décsy györgyi és simon erika alakította. a díszletek székely lászló, a jelmezek kemenes fanny tervei alapján készültek. a darabot angyal mária rendezte./mti/

..

bb. 78. tanácskozás debrecenben a gazdaságirányítási rendszer reformjának irányelveiről

vid gk/fm/gy/La

1966. február 4.

pénteken debrecenben a megyei pártbizottság székházában aktivülést tartottak, amelyen a gazdaságirányítási rendszer reformjának irányelveiről tanácskoztak. az értekezleten párt-, tanácsi és gazdasági vezetők mondták el tapasztalataikat, javaslataikat a reformmal kapcsolatban./mti/

..

19.12/- n

1914 Zeli

4-8-

bb. 76. jugoszláv író darabjának magyarországi bemutatója - debrecenben
vid j/fm/gy/la 1966. február 4.

pénteken a debreceni csokonai színházban hazánkban először mutatták be nusics jugoszláv írónak a gyászoló család című háromfelvonásos komédiáját. a darabbal a jugoszlávok néhány évvel ezelőtt nagy sikert értek el párizsban, a nemzetek színháza fesztiválján. a századeleji történetet ruszt józsef rendezésében oldottabb formában, burleszk stílusban vitte színre a debreceni színház. a főbb szerepeket gerbár tiber, sárosdy rezső, somorjai éva, oláh györgy, kézdy györgy, szabó ibolya és körössy anna alakította./mti/

bb. 77. meghalt pohánka józsef, a zala megyei pártbizottság titkára
vid tr/fm/gy/la 1966. február 4.

pohánka józsef, az mszmp zala megyei bizottságának titkára, február 4-én, életének 41. évében hosszú szenvedés után budapesten elhunyt.

pohánka józsef elvtárs, 1925-ben született, nógrád megyei agrárproletár családból. 1946-ban kapcsolódott be a munkásmozgalomba, s azóta tagja a pártnak. 1947-ben került zala megyébe, ahol előbb mint falusi körzeti párttitkár, majd megyei pártbizottsági osztályvezető, később, mint a disz zala megyei bizottságának első titkára tevékenykedett. 1955-től 1962-ig a zalaegerszegi városi pártbizottság első titkára volt, majd 1962-ben a megyei pártbizottság titkárává választották. munkája elismerését több kitüntetés jelzi.

a zala megyei pártbizottság és a zala megyei tanács pohánka józsefet saját halottjának tekinti; temetése február 7-én, hétfőn délután 15 órakor lesz a zalaegerszegi köztemetőben.
/mti/

bb. 79. tájékoztató a külföldi egyetemi ösztöndíjra pályázók felvételi vizsgájáról
hné/zs/gy/la 1966. február 4.

a középiskolai tanulmányi verseny iskolai fordulója és a külföldi egyetemi ösztöndíjra pályázók felvételi vizsgái február 9-én és 10-én egy időre esnek. ezért a művelődésügyi minisztérium értesíti az érdekelteket: azok a külföldi egyetemi ösztöndíjra pályázó középiskolai tanulók, akik február 9-én és 10-én matematikából, illetve fizikából írásbeli felvételi vizsgát tesznek, ha kiváló eredményt érnek el meghívást kapnak az országos középiskolai tanulmányi verseny áprilisban tartandó második fordulójára./mti/

19.20/-n
1966.2.21.

-50-

bb. 80. basilides barna festőművész gyűjteményes kiállítása
t tf/tr/gy/la 1966. február 4.

az ernst muzeumban várja a látogatókat. a 63 esztendő mester életművét a péntek esti megnyitó ünnepségen dr. solymár istván, a magyar nemzeti galéria helyettes főigazgatója méltatta. grafikák és temperaképek, meg olajfestmények tucatjai sorakoznak a kiállításon, amely február 20-ig lesz nyitva./mti/

bb. 81. romain rolland emlékünnepe az akadémián
t tf/tr/gy/la 1966. február 4.

romain rollandra, a nobel-díjas francia író-zenetörténészre emlékeztek születésének 100. évfordulója alkalmából pénteken délután a magyar tudományos akadémia, az országos béketanács, a magyar írók szövetsége és a pen club közös jubileumi ünnepségén.

karas lászló egyetemi tanár, az mta levelező tagja ünnepi megemlékezésében egyebek között ezeket mondta:

- romain rolland nem pusztán író nem pusztán a művészet tudósi értője és kommentátora volt. ránkmaradt művei többek kiváló regényeknél, mély és nagy hatású drámáknál, bölcs tanulmányoknál. írásmunkáinak összessége nem fér bele csupán az irodalom, vagy a tudomány fogalmába. amit ez a mester alkotott, azzal sokoldaluan, örömeivel és problémáival egyetemben ábrázolta az emberi létet, „kihozta,, az emberekből - és írásainak szereplőivel „visszaadta,, - a bennük lappangó jót. /folyt. köv./

19.24/-n
1966.2.21.

-51-

bb. 81. /romain rolland.... 1. folyt./ gy

sokszorosan megmutatta az esendő emberben igenis meglevő humánus-
mot, a cél tekintetében természetesen csodát ő sem művelhetett,
szava emberi szó maradt, de nem hangzott el hiába. nemes gondol-
atai áttörtek a humánusmot lábbal taposó, vagy guzsba kötő
emberi butaságon, gonszságon. életművének értékei nem halványul-
nak el, még akkor sem, ha manapság egyes történeteit, könyveinek
néhány szereplőjét, írói gondolatait kevesebbszer idézzük, mint
néhány évtizeddel ezelőtt. az emberiség kulturtörténetében fák-
lyaként világít romain rolland írói munkássága, életműve.

az ünnepség második részében dobossy lászló irodalomtör-
ténész tartott előadást a francia kultúra nagy alakjáról./mti/

..

bb. 82. könyvillusztrációk, épületdiszitó kompozíciók,

t if/tr/gy/La

1966. február 4.

tehát a képzőművészet méretre két szélsőséges műfaja egyaránt
megtalálható azon a kiállításon, amelyet pénteken este a
dorottya utcai kki-szalomban nyitottak meg - masznyik iván
festőművész alkotásaiból. dr. pogány frigyos építőművész, egye-
temi tanár mutatta be a közönségnek a mintegy ötven művet fel-
ölelő anyagot. masznyik iván nemrégiben két hónapos ösztön-
díjjal olaszországi tanulmányuton járt, s most az ott készített
festményeit, filctoll- és szénrajzait, gobelin tervét viszi a
művészetbarátok elé. jellemző az anyag változatosságára, hogy
egyfelől a „hegyvidékek”, című rajzai alig tenyérynyi nagyságúak,
másfelől a kiállítást uráló kompozíció, az „elemi erők”, hét
négyzetméter falfelületet borít./mti/

..

19.45/-n

1966.2.4.

-52-

bb. 83. időjárásjelentés

tr/gy/La

1966. február 4.

a meteorológiai intézet jelenti 1966. február 4-én, pénteken
este:

a hőmérséklet csökken

várható időjárás szombat estig: felhőátvonulások, csak szór-
ványosan előforduló átfutó havazással, mérsékelt, napközben
megéltékülő, néhány helyen erős északi, északkeleti szél, a hő-
mérséklet csökken. várható legmagasabb nappali hőmérséklet
szombaton 0- minusz 5 fok között./mti/

..

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb. 65. sz. hírünket / a gazdaságirányítási rendszer.../

v i s s z a v o n j u k.

/mti/

..

20.25/-n

-53-

bb. 84. a magyar unesco bizottság

tr/la/gyla

1966. február 4.

péntek délután a kulturális kapcsolatok intézetében plenáris ülést tartott. dr. törő imre akadémikus, egyetemi tanár megnyitó szavai után dr. jóboru magda, a magyar unesco bizottság elnöke számolt be az unesco végrehajtó tanácsa legutóbbi üléséről, majd dr. maller sándor főtitkár az unesco-ban végzett magyar tevékenység eredményeiről./mti/

bb. 85. százezer kiránduló és üdülő fogadására készül kőszegi -
ülést tartott a városi tanács
vid tr/gy/la 1966. február 4.

százezer hazai és külföldi turista, üdülő fogadására való felkészülésről tanácskozott péntek délutáni ülésén a kőszegi városi tanács. hazánk legkisebb városában 910 éttermi, 850 kerthelyiségi férőhellyel, 550 fő befogadására alkalmas szórakozóhelyekkel várják a vendégeket. a zömmel április 1-től október végéig tartó kirándulóidényben új bisztró, menedékház várja a turistákat a királyvölgyben, ahol kőszegi egyik nevezetessége, a több mint 700 éves szelídgesztenyefa áll. a szabó hegyen autóparkoló épül a turistaszálló és a vendéglő mellett. a most feltárás alatt levő hajdani városfal mentén gyönyörű sétányt alakítottak ki. korszerűsítették a közvilágítást.

jelentős külföldi forgalomra számítanak, elsősorban a várossal határos ausztriából. az idegenforgalmi kirendeltségnél lehetővé tették a valutabeváltást és a jegyárusítást a pécs-kőszeg-szombathelyi autóbusszállásra.

a város idegenforgalmi rendezvénysora februárban a hagyományos nemzetközi concordia bállal indul. húsvétkor kerül sor a második nemzetközi autóstalálkozóra. kőszeg lesz a színhelye a nemzetközi krisich kupa természetjáró versenynek. nyáron több zenei esemény várja a vendégeket. az idény ősz végén nemzetközi turistabállal zárul.

az ülésen elhatározták: sűrűbb autóbusszállást indítanak a főtérről a népszerű szabó hegyi kirándulóhelyre. több németül beszélő pincért foglalkoztatnak az éttermekben, szórakozóhelyeken. elkészítik a város ötéves idegenforgalmi fejlesztésének tanulmánytervét./mti/

- v é g e -
- 54 -

21.05

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti bel f ö l d i h i r e k

1966. február 5.

bb. 1. megjelent a magyar munkásmozgalom történetének első kötete

i pr/sk/zs/gy/cz

1966. február 5.

a párttörténeti intézet és a kossuth könyvkiadó gondozásában még ebben a hónapban az olvasók kezébe kerül a magyar forradalmi munkásmozgalom történetének első kötete.

a kötet a magyar szocialista munkásmozgalom történetét tárgyalja a múlt század közepétől a tanácsköztársaság megdöntéséig. részletesen ismerteti a magyarországi szocialista munkásmozgalom fejlődését, az I. internacionálé és a magyarországi munkásszervezetek kapcsolatát. elemzi és bemutatja a magyarországi szocializmus párt tevékenységét és az első világháború hazai munkásmozgalmának fontosabb eseményeit, majd sokoldalú képet ad az 1918-as polgári demokratikus forradalomról.

nyomon követi azt a harcot, amelyet a kmp vívott a polgári demokratikus forradalom szocialista forradalomra fejlesztéséért, ismerteti a tanácsköztársaság történetét, a proletárhatalom létrejöttének sajátos körülményeit, az 1919-es munkásegység kérdéseit, a tanácsköztársaság szocialista építőmunkáját és az ellenforradalmárokat, valamint az intervenciók ellen vívott küzdelmét./mti/

..

-1-